

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
Факультет мистецтв і моди
Кафедра моди та стилю

КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ПРОЄКТ

на тему
Проектування творчої колекції моделей жіночих корсетів

Спеціальність 182 Технології легкої промисловості
Освітня програма Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів
легкої промисловості

УДК 687.016:687.12

Виконала: студентка групи МГШМК-23

Вікторія БИКОВА

Науковий керівник д.т.н., проф. Марина КОЛОСНІЧЕНКО

Рецензент к.т.н., доцент Тетяна СТРУМІНСЬКА

Київ 2024

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

Факультет мистецтв і моди

Кафедра моди та стилю

Спеціальність 182 Технології легкої промисловості

Освітня програма Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри МС

Тетяна СТРУМІНСЬКА

(підпис)

«05» серпня 2024 року

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ПРОЄКТ СТУДЕНТУ

Биковій Вікторії Володимирівні

1. Тема проєкту: Проектування творчої колекції моделей жіночих корсетів

Науковий керівник проєкту Колосніченко Марина Вікторівна, д.т.н., проф.

затверджені наказом закладу вищої освіти від 03.09.2024 р. № 188-уч

2. Вихідні дані до кваліфікаційного проєкту: споживчі та техніко-економічні вимоги, які враховуються при проектуванні нової моделі нормативна документація, інформація про напрямок розвитку моди, споживачів, новітні матеріали та технології.

3. Зміст кваліфікаційного проєкту (перелік питань, які потрібно опрацювати):

Вступ, Розділ 1 Допроєктні дослідження, Розділ 2 Графічна композиція колекції, Розділ 3 Конструкторський, Розділ 4 Технологічний, Загальні висновки, Список використаних джерел, Додатки.

4. Дата видачі завдання 05 серпня 2024 року

5. Консультанти розділів кваліфікаційного проєкту

Розділ	Ім'я, прізвище та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Вступ	Марина Колосніченко, д.т.н., проф.		
Розділ 1	Марина Колосніченко, д.т.н., проф.		
Розділ 2	Марина Колосніченко, д.т.н., проф.		
Розділ 3	Марина Колосніченко, д.т.н., проф.		
Розділ 4	Марина Колосніченко, д.т.н., проф.		
Висновки	Марина Колосніченко, д.т.н., проф.		

7. Дата видачі завдання 5 серпня 2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного магістерського проєкту	Терміни виконання етапів	Примітка про виконання
1	Вступ	серпень 2024 р.	
2	Розділ 1 Допроєктні дослідження	серпень-вересень 2024 р.	
3	Розділ 2 Графічна композиція колекції	вересень-жовтень 2024 р.	
4	Розділ 3 Конструкторський	жовтень 2024 р.	
5	Розділ 4 Технологічний	жовтень 2024 р.	
6	Висновки	листопад 2024 р.	
7	Оформлення (чистовий варіант)	листопад 2024 р.	
8	Подача кваліфікаційного проєкту науковому керівнику для відгуків	листопад 2024 р.	
9	Подача кваліфікаційного проєкту для рецензування (за 14 днів до захисту)	листопад 2024 р.	
10	Перевірка кваліфікаційного проєкту на наявність ознак плагіату та текстових співпадінь (за 10 днів до захисту)	листопад 2024 р.	
11	Подання кваліфікаційного проєкту на затвердження завідувачу кафедри (за 7 днів до захисту)	листопад 2024 р.	

З завданням ознайомлений:

Студент

_____ Вікторія Бикова

Науковий керівник проєкту

_____ Марина КОЛОСНІЧЕНКО

АННОТАЦІЯ

Бикова В.В. Проектування творчої колекції жіночих корсетів. – Трипільська Мадонна.

Дипломний магістерський проєкт за спеціальністю 182 Технології легкої промисловості освітньої програми «Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості» - Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, 2024 рік

В дипломному магістерському проєкті розроблено колекцію моделей жіночих корсетів в етно та стімпанк стилях. Проведено дослідження напрямку моди та проаналізовано ринок збуту і споживачів даного асортименту. Розроблено концепцію колекції, створено колаж джерела натхнення та художнього образу споживача. Розроблено базову конструкцію на розмір (170- 88-100), здійснено моделювання та створено лекала. Здійснено аналіз методів обробки, надано характеристику обладнання та розроблено технологічну послідовність виготовлення. Виготовлено колекцію в матеріалі.

Ключові слова: *корсети, еkleктика, етно стиль, стімпанк, трипільська культура, матеріали, колекція.*

SUMMARY

Bykova V.V. Designing a creative collection of women's corsets. – Madonna of Trypil.

Diploma master's project in the specialty 182 Technologies of light industry of the educational program "Modeling, design and artistic decoration of products of light industry" - Kyiv National University of Technology and Design, Kyiv, 2024.

A collection of models of women's corsets in ethnic and steampunk styles was developed in the master's degree project. A study of the fashion direction was conducted and the sales market and consumers of this assortment were analyzed. The concept of the collection was developed, a collage of the source of inspiration and the artistic image of

the consumer was created. The basic design for the size (170-88-100) was developed, modeling was carried out and patterns were created. An analysis of processing methods was carried out, the characteristics of the equipment were provided, and the technological completion of production was developed. Made a collection in the material.

Keywords: *corsets, eclecticism, ethnic style, steampunk, Tryplian culture, materials, collection, assortment, neck corset, cuffs.*

ЗМІСТ

Вступ.....	8
Розділ 1. Допроєктні дослідження.....	12
1.1 Характеристика процесу проєктування творчої колекції моделей одягу.....	12
1.2 Дослідження сфери споживання, визначення групи споживачів і виду одягу для проєктування.....	17
1.3 Функціональний аналіз об'єкту проєктування. Визначення споживчих вимог до одягу.....	22
1.4 Технологічний аналіз об'єкту проєктування. Дослідження новітніх матеріалів, технологій виготовлення одягу.....	25
1.5 Аналіз модних тенденцій. Формування варіантів композиційного, конструктивного і пластичного рішення нової форми одягу відповідно сучасним тенденціям моди.....	30
Висновки до розділу 1.....	44
Розділ 2 Графічна композиція колекції.....	45
2.1 Розробка творчої концепції колекції.....	45
2.2 Розробка творчої ідеї для створення колекції.....	50
2.3 Структурний аналіз творчого джерела і його трансформація в модель-образ.....	52
2.4 Розробка нових естетичних властивостей творчої ідеї. Розробка фор-ескізів моделей колекції.....	53
2.5 Розробка творчих ескізів моделей колекції. Вибір матеріалів.....	55
Висновки до розділу 2.....	56
Розділ 3 Конструкторський.....	57
3.1 Вибір способу розробки об'ємно-просторової форми моделей колекції.....	57

3.2 Виконання композиційно-конструктивного аналізу моделей колекції.....	61
3.3 Розробка первинних креслень деталей конструкцій моделей колекції.....	64
3.4 Виготовлення в матеріалі та розробка сценарного образу творчої колекції.....	81
3.5 Розробка лекал однієї з моделей колекції жіночого корсету.....	84
3.6 Висновки до розділу 3.....	85
Розділ 4 Технологічний.....	86
4.1 Обґрунтування параметрів виготовлення моделі жіночого корсету...	86
4.2 Розробка технологічної послідовності обробки моделі жіночого корсету.....	98
Висновки до розділу 4.....	108
Загальні висновки.....	109
Список рекомендованої літератури	111
Додатки.....	119

ВСТУП

Для сучасної людини головне – вміння адаптуватися. Це необхідно для виживання у світі, який постійно змінюється. Стиль – це не виключення. Сучасна мода – це живий процес, який постійно рухається та видозмінюється. Мода має передбачати взаємозв'язок новаторства і наслідування зразкам. Вона задовольняє потребу людини в оновленні та в соціальній опорі, тому що створює особливий механізм, що допомагає ідентифікувати себе з тією групою, належність до якої сприймається як особлива цінність. Саме цим зразкам людина надає перевагу, бо вважає його значущим для себе. В теперішній час проектування одягу переживає новий етап свого розвитку. Технологія й творчість крокують разом і стимулюють принципово нові розробки в галузі легкої швейної промисловості.

Швейна промисловість України посідає друге місце в легкій промисловості після текстильної. Швейна промисловість – одна з небагатьох галузей легкої промисловості, яка в 90-х роках здійснила на більшості своїх підприємств модернізацію технічного оснащення, комплексну механізацію й автоматизацію виробництва, а на початок 2008 року практично в усіх регіонах України налічувалось 5,3 тис. підприємств [1].

Легка швейна промисловість в Україні визначається виробництвом одягу, текстилю та інших текстильних виробів. Нажаль, за останні роки спостерігається певний спад у цьому секторі. Зменшення обсягів виробництва в легкій швейній промисловості може призвести до втрати робочих місць, зниження економічного зростання та загрози економічної стабільності країни [1].

Зокрема, до основних проблем легкої промисловості України відносять:

- нестабільна економічна ситуація в Україні;
- нестабільна економічна ситуація в Україні;
- відсутність власної сировинної бази для виготовлення товарів легкої промисловості унеможливорює здешевлення готової продукції, здатної конкурувати на внутрішньому ринку з дешевою китайською і турецькою;

- низька цінова конкурентоспроможність продукції;
- більшість українських підприємств дотепер не експортують готові національні продукти, а надають лише послуги з пошиття одягу чи взуття;
- співпраця з європейськими партнерами базується на виконанні окремих трудомістких операцій, тоді як закупівля, продаж, проектування та логістика виконуються замовником [1].

Виготовленням одягу займаються не тільки промислові підприємства, але і ательє, які працюють за індивідуальним замовленням населення. Галузеві підприємства, які виготовляють одяг характеризуються високим рівнем техніки, технології і організації виробництва, що пред'являє високі вимоги до працюючих на цих підприємствах [2].

Для позитивного розвитку швейної промисловості впливають такі фактори як: дотримання технології виробництва, належна асортиментна політика, великий досвід роботи, серійне виробництво обмеженої номенклатури продукції, підтримка належної якості швейної продукції, використання передових розробок іноземних замовників [3].

Отже, можна зробити висновок про те, що підприємства швейної промисловості в Україні потребують підтримки на рівні держави, внутрішнього ринку та підприємства. Безперечно, для загального відновлення легкої промисловості в Україні потрібно поновити сировинне забезпечення виробництв і створювати конкурентні умови на внутрішньому ринку та знищити тіньовий товарообіг. Після масового ребрендингу швейних підприємств та активної виставкової діяльності, українська легка промисловість поступово стабілізує та наростить обсяги виробництва, поновить свої позиції на внутрішньому ринку, а також збільшить поставки товарів легкої промисловості на експорт.

Актуальність теми полягає у розкритті самобутності художніх-особливостей образів Трипільської культури і трансформацію у сучасну колекцію жіночих корсетів для жінок молодшої вікової групи. Адже важливо зберегти

традиції української культури і вміти інтерпретувати їх у сьогодення, щоб запобігти забуттю своєї спадщини та правильно репрезентувати себе і свою самоідентичність в усьому світі.

Мета дипломного проєкту – створити колекцію жіночих корсетів за мотивами знайдених історичних пам’яток трипільської культури. З використанням сучасних методів конструювання і оздоблення, з урахуванням властивостей матеріалів та вимог, що вписуються до еkleктики етно та стімпанк стилю на основі оформлених проєктних завдань та нових технологічних рішень для потреб споживача.

Завдання дослідження були визначені поставленою метою і являють собою такі конкретні послідовні шляхи вирішення проблеми:

- проведення допроєктних досліджень для отримання вихідних даних до проєктування колекції моделей жіночого корсету з використанням художніх символів трипільської культури, визначення характеристик потенційних споживачів та асортимент одягу для проєктування;
- аналізу та систематизації інформації про актуальні напрямки розвитку сучасної моди відповідно обраного асортименту жіночого одягу;
- розробки творчої концепції для проєктуванні сучасних моделей жіночого корсету, визначенні, аналізу та трансформації творчого джерела у модель-образ;
- побудови конструкцій на моделі колекції, розроблення скороченої проєктно-конструкторської документації на одну з моделей колекції;
- виготовлення колекції в матеріалі та розробленні сценарного образу творчої колекції моделей одягу для участі в конкурсі;
- обґрунтування параметрів виготовлення моделі одягу та розробленні технологічної послідовності обробки моделі.

Об'єктом є процес проєктування корсету в еkleктиці етно та стімпанк стилів в сучасних реаліях.

Предметом дослідження є проектування творчої колекції моделей жіночих корсетів.

Методи дослідження. Під час роботи використовували теоретичний та методологічний методи дизайн-проектування одягу.

В процесі побудови базової конструкції та моделювання використовували – САПР «Julivi» та графічні редактори Photoshop, XaraDesignPro.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у відповідності між естетичною, композиційною, конструктивною та об'ємно-просторовою формою моделей творчої колекції з урахуванням актуальності тематики, модних тенденцій, вимог споживачів та вибором матеріалів.

Практичне значення одержаних результатів роботи полягає в створенні творчої колекції моделей жіночого корсету «Трипільська Мадонна».

Апробація результатів дослідження.

Творчу колекцію моделей жіночих корсетів представлено на XXII Міжнародному конкурсі молодих модельєрів-дизайнерів «Печерські Каштани» (КНУТД, м. Київ, травень 2024 р.).

Творчу колекцію моделей жіночих корсетів представлено на XII Всеукраїнському конкурсі «Битва Модельєрів – 2024» (КНУТД, м. Київ, листопад 2024 р.).

Стаття на тему «Трипільська культура як першоджерело у створенні сучасних дизайн-продуктів» опубліковані в VI Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну» 25 квітня 2024 р., Том 1, сторінки 78-81.

Обсяг і структура дипломної роботи. Дипломна магістерська робота викладена на 118 сторінках комп'ютерного тексту (без додатків), складається зі вступу, чотирьох розділів, включає 34 таблиць та 44 рисунків, список використаних джерел містить 100 найменувань, 12 додатків обсягом 36 сторінки.

РОЗДІЛ 1. ДОПРОЄКТНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

1.1. Характеристика процесу проєктування творчої колекції моделей одягу.

Сьогоднішнє суспільство розвивається шаленими темпами, впроваджуючи нові інноваційні ідеї та технології. Так само з часом крокує вперед і мода. Однією з модних течій останніх років є стиль еклектики. Він є унікальним злиттям різних модних тенденцій, епох і культурних впливів.

Еклектичність – це не просто змішання стилів, це мистецтво гармонійного поєднання протиріч та несподіваних з'єднань. Це концепція, що базується на змішуванні різних стилів в одному образі. На відміну від строгих правил і обмежень, характерних для деяких інших модних течій, еклектичний стиль дозволяє експериментувати та виражати індивідуальність через вибір поєднувати непоєднуване в одязі [4].

Упродовж останніх років одяг в етно стилі набув стрімкої популярності в Україні та закордоном. Зацікавлення українців до народного вбрання зростає, і навіть робить його предметом колекціонування. Цей попит може слугувати як абстрактним інструментом для політичних заяв, так і простим фізичним об'єктом для самозаспокоєння. Головна ідея нашої взаємодії з етно-стилем полягає у тому, як ми зчитуємо культурні коди та що вкладаємо у символи, за допомогою яких комунікуємо зі світом [5].

«Цікавість до етнічного одягу породила велику кількість не лише позитивних прикладів роботи зі спадщиною (яскравим прикладом є ETNODIM — дизайнери марки поєднують традиції та сучасні коди максимально етично; GUNIA — там теми нашої культури в притаманній бренду стилістиці проявляються у формі оздоб, орнаментів на одязі й посуді тощо). А й водночас трапилось чимало спекуляцій на темі. Неодноразово власники сумішних брендів дозволяли собі кроїти давні вишивані рушники й інтегрувати їх, до прикладу, в кросівки. Або ж

рукава стародавніх вишитих сорочок вшивають у бомбер з плащівки. Пояснюють це власним бажанням осучаснити, врятувати спадщину. Але це не популяризує, а лиш знищує етніку, котра, як казала фольклористка Ярина Сізик, у нас є червонокнижною і буквально під щоденною загрозою. Такі випадки — радше комерційна історія, на котру, на жаль, «ведуться» люди, що мають щире бажання ідентифікувати себе за допомогою одягу», — зазначає Тимусь [5].

Тому варто зазначити, що дуже важливо у гонитві за етно трендом не спекулювати на цій темі, руйнуючи історичну спадщину України апсайклінгом старовинних рушників і вишиванок. Хорошим прикладом є надихатися образами-символами з нашого минулого, створюючи нові форми сучасного одягу.

У процесі проєктування власної колекції корсетів я надихалася відображення магії жіночості та материнства у керамічних фігурках трипільські Мадонни. Трипільськими "мадоннами" називають численні невеликі жіночі керамічні фігурки з об'ємними животами, стегнами і невеликими грудьми. У більшості знайдених скульптур виявляють отвори на кінцях рук. Це вказує на те, що їх використовували як предмети культу [6].

Трипільська культура (за назвою розкопаного поселення поблизу с. Трипілья на Київщині) проіснувала два тисячоліття (IV–III тис. до н. е.) і була поширена від Верхньої Наддніпрянщини, Південної Волині до Середньої Наддніпрянщини, Надчорномор'я [7].

Найпоширенішим персонажем трипільської культури була діва або ж «мадонна». Для трипільців був характерним матріархат. Жінки по праву займали чільні місця в роду, адже їм дана найвища влада — влада дарувати життя, продовжувати рід. Їх наділяли магічними властивостями за їх близькість до природи. До Жінки-матері ставилися з великою пошаною, тому і на їх честь створюють значну кількість статуеток, які несли в собі глибокий сенс [6].

Рис.1.1. Зображення трипільських статуеток

Трипільці залишили нам у спадок багато невеличких жіночих фігурок. Вони зображали богинь родючості голими й наносили на їхні тіла особливі символічні знаки. На місці грудей богинь накреслювалася подвійна спіраль. На животі або на лоні малювався ромб, перехрещений на чотири долі. У кожную клітинку втискали по одній хлібній зернині. Грудна спіраль є небесним символом: хмара — блискавка, що надсилає на землю молоко-сім'я-дощ. Ромб зі злаками уособлює зоране та засіяне поле. Це також родюче місце богині, плід у її лоні. Поєднання обох символів означає шлюб стихій неба і землі. Крім цього, на стегнах, боках і сідницях усіх трипільських фігурок зроблені навскісні та спіральні подряпини. Вони виражають символ захисту родючості. Подібні «ієрогліфи» наносилися не лише на статуетки, а й на тіла трипільських жінок, які залюбки татуювали себе [8].

Формування стилістики трипільського орнаменту з його духовно-символічним змістом відбилося на всіх видах художньої діяльності людини і, насамперед, у мистецтві оформлення одягу – вишивки, аплікації, розпису [9].

Розпис робили трипільці чорним або червоним, білим і червоно-брунат-ними кольорами [7].

Жіночий одяг часів трипільської культури був різноманітним і багатодекорованим. Про це свідчать археологічні знахідки, серед яких виділяються жіночі теракоти трьох видів: оголені з розписом, оголені з елементами одягу і одягнені. Надзвичайно пластичні форми з підкреслено характерними особливостями [9].

Судячи зі статуеток та знайдених згадок минулого, на ранніх етапах свого розвитку трипільчанки рясно декорували свій одяг розписом та вишивками, носили прикраси й навіть татуювали своє тіло. Та й кравчині з них були неабиякі — самих лише жилеток придумали понад 120 моделей. Шили сорочки, спідниці й сукні. Тодішні модниці носили навіть ...бікіні! На їхній кераміці ми знаходимо дуже схематичні малюнки людей. Найчастіше це жінки в приталених сукнях, з тонкою талією, від котрої до низу та верху сукня розходиться трикутником. Низ оброблений довгими тороками, руки оголені (у той час зими в нас були нехолодні). Є статуетки, де промальоване взуття, починаючи від чобіток і закінчуючи сандалями, шнурованими аж до колін, як модно й нині. Вони носили браслети, намиста з міді, кістки та дерева [8].

Стімпанк (steampunk) – це стиль, який поєднує в собі науку, технології та фантазію. Він був створений у другій половині XIX століття в Англії та поширився по всьому світу. Стиль стімпанк базується на ідеї того, що технологія може бути використана для створення чогось нового та незвичайного. Одна з головних рис цього стилю - це використання ретро-елементів, адже саме він асоціюється з Вікторіанською епохою. Це один з самодостатніх та пізнаваних стилів, завдяки своїм характерним атрибутам таким як: корсети, шийні корсети, манжети, пояс, штани з використанням «механічних елементів», браслетів, кулонів тощо [10].

Для проєктування було обрано моделі жіночих корсетів, корсажів в еkleктиці етно та стімпанк стилів з декоративним ручним розписом натхненим образами-символами трипільської культури, доповнюючи їх шийними корсетами, спідницями, штанами, знімними манжетами та гольфами.

Схожі корсети вже декілька сезонів підкорюють подіуми, дизайнери частіше використовують елементи розпису для декорування різного асортименту одягу. Метою проєктування жіночого корсету є стилізація сучасних напрямків моди та впровадження елементів, символів нашої культурної спадщини до гардеробу сучасної жінки для повсякденного носіння.

Актуальність корсетів з кожним днем зростає. Корсети давно перестали асоціюватися з болючим і незручним пережитком минулих століть. Зараз цей елемент гардеробу можна одягнути як на світську вечірку, так і з'явитися в такому на роботі в межах офісного дрес-коду. Так, у щоденних образах можна поєднувати бавовняний корсет з вільною білою сорочкою, як це роблять Dion Lee. А для сміливого вечірнього образу варто вибрати напів прозорий чорний корсет Olivier Theyskens у парі з елегантними штанами із завищеною талією. У нових колекціях з'явилися зухвалі шкіряні варіанти, провокаційні мереживні моделі, утилітарні та елегантні корсети. Серед брендів, що представили сучасні інтерпретації корсетів: Saint Laurent, Chalayan, Dion Lee, Sacai, Etro, Olivier Theyskens та інші [11].

Виробами в етно та стімпанк стилі може бути будь-який елемент жіночого гардеробу. Обрана група проєктованих виробів – це корсет, корсаж, спідниці, штани, шийний корсет, знімні манжети та гольфи. За даними дослідження визначено, що найбільший попит споживачів даного асортиментного ряду - це одяг для сучасних та активних, які надають перевагу одягу з цікавими декоративними елементами, слідкують за модою та люблять експериментувати з традиційними елементами гардеробу.

Одяг, що проєктується – це одяг святкового призначення, але без обмеження у використанні. Це універсальні річ, яку можна змінювати та доповнювати до свого базового гардеробу, за рахунок знімних елементів, чи використовувати на будь-яку подію – похід в театр чи на фестиваль, або на прогулянку з друзями; на роботу в офіс чи на вечерю в ресторан.

Сучасний одяг є складним і різноманітним. Являючись одночасно предметом споживання людини й об'єктом виробництва, він має відповідати багатьом вимогам, які в кінцевому результаті визначають техніко-економічні характеристики виготовлення виробу і його якість [12].

Отже, за результатом дослідження визначено концепцію творчої колекції – це модернізація виробу, що вже існує, а також еkleктика етнічного та стімпанк стилів до сучасних модних тенденцій, за допомогою комбінування з розписом, натхненням трипільською культурою.

1.2. Дослідження сфери споживання, визначення групи споживачів і виду одягу для проєктування

Метою маркетингових досліджень є отримання даних про споживчі групи людей, їх вимоги до одягу, асортимент одягу, який буде користуватися попитом, ціна виробів і їх стиль, які будуть доречними у найближчому майбутньому. Сучасне уявлення про якість послуг засноване на принципі як найповнішого виконання вимог і побажань споживача, і цей принцип має бути закладений в основу будь-якого проєкту. Споживачем може бути як окрема людина, так і групи людей. У зв'язку з цим велике значення на етапі до проєктних досліджень є дослідження сучасних типології споживачів товарів і послуг.

Правильно вибудоване дослідження ринку є гарантом для створення якісного виробу і правильної структури виконання проєктування. Визначення сегменту ринку для майбутньої колекції стане основою для вибору матеріалів, обладнання і обробка вузлів. Наприклад вироби, які слідує в ногу з модою і вимагатимуть спеціальної технологічної обробки одразу виключають сегмент споживачів, які орієнтовані на класичний стиль, без акценту на модні тенденції.

Виявлення потреб на ринку забезпечує аналізування групи споживачів. Це дозволить вирішити ринкові потреби і виділити орієнтири для проєкту [13].

Дослідження проводиться за такими ознаками:

Антропометричні ознаки характеризують відповідність конструкції виробу і його елементів, формі й розмірам тіла людини, що забезпечує зручність користування виробом і раціональне витрачання енергії людини. Одяг не повинен обмежувати рухів людини, забезпечувати нормальні умови для дихання, кровообігу, запобігати втомі [14].

Психофізіологічні ознаки характеризують невелику масу виробу, створення комфортного відчуття на дотик відсутність подразнюючого впливу, зручність функціональних елементів [15].

Соціально-демографічні ознаки характеризують споживача за становищем у суспільстві: сімейним станом, місцепроживанням, фінансовим станом тощо (дані надано в таблиці 1.1).

Таблиця 1.1

Біосоціальна характеристика людей

п/п	Назва ознаки	Склад ознаки	Варіанти			
1	2	3	4	5	6	7
1	Антропоморфологічні	Стать	<u>Жіноча</u>	Чоловіча		
		Вікова група, вік	<u>Молодша</u> <u>19-29</u>	<u>Середня</u> <u>30-44</u>	Старша >45	
		Зріст	158	164	<u>170</u>	176
		Повнотна група	I	II	III	IV
		Кольоровий тип	Теплий	Холодний	<u>Змішаний</u>	
		Тип фігури	Прямокутник	Овал	<u>Трикутник</u>	Пісочний
		Тип пропорцій	Доліхоморфний	Мезоморфни		
		Постава	<u>Нормальна</u> <u>(6,2)</u>	Сутула (8,2)	Перегнута	
		Висота плечей	<u>Нормальні</u> <u>(5,9)</u>	Високі (4,4)		
		Ширина плечей	Широкі	<u>Середні</u>	Вузькі	
		Довжина рук	<u>Нормальні</u>	Довгі	Короткі	
		Довжина шиї	Довга	<u>Нормальн</u> <u>а</u>	Коротка	
		Форма обличчя	<u>Овальне</u>	Прямокутне	Квадратне	
		Форма стегон	Пласкі	<u>Нормальн</u> <u>і</u>	Округлі	
		Форма сідниць	Пласкі	<u>Нормальн</u> <u>і</u>	Округлі	
		Форма живота	Впалий	<u>Прямий</u>	Виступаючий	
		Форма ніг	О-подібні	Х-подібні	<u>Нормальні</u>	

Продовження таблиці 1.1

1	2	3	4	5	6	7
		Ступінь розвитку грудних залоз	Слабо розвинені	<u>Середньо розвинені</u>	Сильно розвинені	
		Положення грудних залоз	<u>Нормальне</u>	Низьке	Високе	
		Потовиділення	<u>Нормальне</u>	Підвищене	Низьке	
		Терморегуляція	<u>Нормальна</u>	Середня	Підвищена	Недостатня
2	Психологічні	Функції психіки	<u>Мислення</u>	Відчуття	Інтуїція	Почуття
		Темперамент	Холерик	Меланхолік	Флегматик	Сангвінік
		Відношення до моди	Експериментатор	Лідер		
		Відношення до моди	В ногу з модою	<u>Авангард</u>	Байдуже	Помірковане
		Тип характеру	<u>Активний</u>	Пасивний	Поміркований	
		Характер	Інтроверт	<u>Екстраверт</u>		
		Психотип людини	Шизоїд	Істероїд	Епілептоїд	<u>Гіпертен</u>
			<u>Астеник</u>	Лабилен	Сензитив	Нестійкий психо тип
3	Соціально -демографічні	Місце проживання	<u>Мегаполіс</u>	Місто	СМТ	Село
		Рівень достатку	Дуже заможні	Заможні	<u>Середній клас</u>	Бідні
		Відношення до моди	В тренді	<u>Ціковиться модою</u>	Не цікавиться	Користується тим, що є
		Рід діяльності	Підприємець	Публічна людина	<u>Представниця</u>	Не представниця
		Ступінь інформованості	Високий	Низький	<u>Середній</u>	

Продовження таблиці 1.1

1	2	3	4	5	6	7
		Сімейний стан	Одружена	<u>Неодружена</u>		
		Стиль одягу	Класичний	Романтичний	Спортивний	<u>Еклектика</u>

Виходячи з вищенаведеної таблиці 1.2 колекція проєктується для жінок 18-29 років з середнього класу, які проживають у мегаполісу та ведуть активний спосіб життя і можуть витратити на одяг 25-30% доходу. Базовий розмір фігури для розробки колекції – 176-88-100, типову фігуру нормальної постави та пропорцій, високого зросту, зі слабким розвитком мускулатури. Це рухливі, вузько та середньо складені молоді жінки, які мають овальне обличчя та шию, змішаний кольоротип, тип пропорції тіла у фас та профіль – рівноважний або верхній, інші морфологічні ознаки дуже різноманітні. Тип споживачів, сангвінік – активний, товариський, швидко пристосовується до нових умов, продуктивний при наявності інтересу, міміка рухлива, виразна. Внаслідок дослідження сфери споживачів, впливає висновок, що ці жінки слідкують за модою, по можливості ідуть в ногу з модою.

Основу колекції будуть складати моделі корсетів. За даними дослідження визначено, що найбільший попит споживачів даного асортиментного ряду - це сильні і сучасні жінки, які надають перевагу одягу з цікавими декоративними елементами, слідкують за модою та люблять експериментувати з традиційними елементами гардеробу, та з повагою ставляться до природи і культурної спадщини, не бояться створювати нові комбінації та мають власний погляд на сучасні тенденції. (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Визначення виду одягу для проєктування

Ознака	Варіанти ознаки
1	2
Сезон, кліматична зона	Сезон – весна-літо, м. Київ, зона ША
Статус споживача	Творча діяльність
Ситуація використання	Приміщення, відвідування виставки
Призначення	Колекція святкового одягу
Асортимент одягу	Корсет

Одяг, що проєктується – це одяг святкового призначення, але без обмеження у використанні. Це універсальні річ, яку можна змінювати та доповнювати до свого базового гардеробу, за рахунок знімних елементів, чи використовувати на будь-яку подію.

1.3. Функціональний аналіз об'єкту проєктування. Визначення споживчих вимог до об'єкту проєктування

Споживчі вимоги включають функціональні, естетичні, ергономічні, експлуатаційні.

Естетичні вимоги – це вимоги краси, витонченості і виразності зовнішньої форми, відповідність художнього оформлення одягу віку, тіло будові і зовнішності людини.

Функціональні вимоги - це досконалість функціональності виявлених в тому, що виріб за своєю формою, конструкцією, покромом, композицією відповідає не тільки своїй головній функції, а й зовнішньому вигляду та внутрішньому змісту людини, його статі та віку.

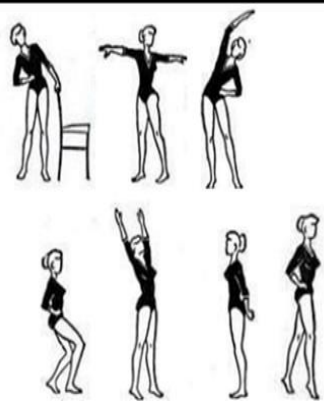
Ергономічні вимоги –це забезпечення комфортних параметрів підодягового мікроклімату на протязі годин експлуатації. Для виготовлення корсетів встановлюють такі вимоги до матеріалів: висока гігроскопічність та повітропроникність, низька електризуємість [16].

Експлуатаційні вимоги – це важливий показник якості одягу та його надійності, яка визначає довговічність виробу. Для забезпечення необхідної якості потрібно, щоб матеріали, з яких виготовлені корсети, були міцними на розрив, не еластичними та щільними. Корсети мають бути комфортними при русі але при цьому вони повинні утримувати свою форму. Зносостійкість характеризується волокнистим складом, поверхневою щільністю та видом переплетення [17].

Даний вид одягу проєктується для впровадження його в святковий гардероб жінок, відповідно він повинен бути зручним у використанні та відповідним до різних ситуацій і подій (табл. 1.3) та відповідати усім висунутим вимогам споживача (табл. 1.4).

Таблиця 1.3

Характеристика ситуацій використання корсетів жіночих

Назва ситуації	Опис ситуації	Схеми типових рухів споживача
1	2	3
1 Дім	Сидіння, стояння, ходіння, піднімання рук	
2 Поїздка в транспорті	Сидіння, стояння, підняття по сходах, підняття рук	
3 Робота	Сидіння, стояння, ходіння, підняття рук	
4 Пасивний відпочинок	Сидіння, стояння, ходіння	
5 Відвідування виставок, театрів, концертів	Сидіння, стояння, ходіння	

Таблиця 1.4

Споживчі вимоги до нових моделей жіночих корсетів

Функції одягу	Вимоги до одягу	Властивості
1	2	3
1. Естетичні	Відповідність сучасному стилю та моді: ✓ Стиль ✓ Силует ✓ Форма ✓ Об'єм	✓ Етно, стімпанк ✓ Прилеглий ✓ Мала, середня ✓ Мала, середня
	✓ Кольорове рішення	✓ Пастельні бежеві та коричневі відтінки, чорний
	✓ Фактурність матеріалів	✓ Гладкі, матові, шорсткі, блискучі
	✓ Досконалість композиційного рішення	✓ Пропорційність, формостійкість
	✓ Художньо-декоративне оздоблення	✓ Ручний розпис, шнурівка, люверси, зборки
	✓ Конструктивно-декоративне оздоблення	✓ Рельєфи, виточки
2. Функціональні	✓ Найважливіші рухи при експлуатації ✓ призначення	✓ Ходіння, стояння, сидіння, підняття рук ✓ Святкове, повсякденне
3. Ергономічні		
3.1. Психофізіологічні	✓ Маса виробу	✓ Невелика, середня
	✓ Функціонально необхідні КДЕ	✓ Шнурівка
	✓ Зручність користування КДЕ	✓ Середня
3.2. Антропометричні	✓ Розміро-зріст	✓ 170-88-92
3.3. Гігієнічні	✓ Матеріал	✓ Льон, джінс
	✓ Повітропроникність	✓ Висока
	✓ Вентиляція виробу	✓ Висока

Продовження таблиці 1.4

1	2	3
4. Експлуатаційні	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Зносостійкість матеріалів та елементів конструкції: ✓ Стійкість кольору матеріалів ✓ Стійкість матеріалів та деталей виробу до розривних навантажень ✓ Вид догляду ✓ Місце та характер підвищених експлуатаційних навантажень 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Висока ✓ Висока ✓ Висока ✓ Делікатний режим прання, хімчистка ВТО ✓ Ділянки шнурівки
5. Соціальні	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Товарний вигляд виробу 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Висока
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Приблизна ціна виробу 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Середня, вище середнього

Таким чином були визначенні характеристики ситуацій використання та споживчі вимоги до нових моделей, які є підґрунтям для проєктування колекції жіночих корсетів.

1.4. Технологічний аналіз об'єкту проєктування. Дослідження новітніх матеріалів і технологій виготовлення виробів легкої промисловості

Сьогодні світ розвивається шаленими темпами завдяки новітнім технологіям і штучному інтелекту і швейна промисловість не є виключенням в цій технологічній еволюції. Асортимент тканин прогресує та видозмінюється залежно від попиту споживача, новим тенденціям моди, технологій, способів оздоблення та друку, сировинних ресурсів та ін.. Оновлення асортименту текстильних матеріалів

демонструється в більш довершених художньо-колористичному оформленні, оздобленні та розробці нових структур.

До вибору тканини необхідно відноситися досить уважно, як і до вибору моделі, тому що далеко не кожна тканина підходить за фактурою, кольором, призначенням. Існує широкий асортимент тканин - шовкові, вовняні, синтетичні, з друкованим малюнком різного масштабу, а також гладко фарбовані з різною поверхнею – бархатні, фактурні, строкаті, в клітинку, в смужку різних масштабів, з блискучою поверхнею [18].

Обрання якісної тканини - це запорука яскравого, довготривалого та зносостійкого розпису на одязі. Тканина на якій виконується розпис має відповідати багатьом параметрам. Зокрема, для розпису використовують щільні, міцні натуральні лляні, бавовняні та змішані тканини. Такий вибір тканин також відображатиме один з основних аспектів етнічного стилю, а саме, - натуральність і природність використаних матеріалів.

Для моделей колекції використовуватиметься льон. Льон - це не одна конкретна тканина, а ціла група тканин натурального походження. Залежно від складу льону тканина буває з наступних видів волокон: бавовна, еластан, металізоване волокно, нейлон (поліаміди), поліестер, віскоза, мохер, вовна, поліакрил. Результати численних досліджень показали, що тканина на основі льону має ряд корисних властивостей:

- гіпоалергенність;
- самостійне розсмоктування (використовується для створення хірургічних ниток);
- стійкість до виникнення бактерій.

Матеріал має красиву і оригінальну текстуру. Льон дає приглушений легкий блиск, відрізняється матовим фінішем. Насправді серед особливостей матеріалу немає еластичності, проте деякі види (наприклад, стрейч) можуть трохи тягнутися [19].

Одним з елементів моделей колекції – це джинс, який використовуватиметься для пошиття корсетів. Джинсова тканина дуже щільний і жорсткий матеріал, зроблений з бавовни, тому для пошиття одягу використовують денім не в чистому вигляді, а з додаванням волокон лайкри або еластану. Це робиться для комфортної носки речей. Тканина має високу стійкість до зношування і хорошою гігроскопічністю. Джинс з додаванням еластану схильний до сильної усадки, як в ширину, так і в довжину. Щільність використовуваного матеріалу розрізняється залежно від області застосування: щільність від 6 до 10 унцій застосовують для пошиття легкого одягу, наприклад сорочок; матеріал в 10-14 унцій використовують при пошитті курток, плащів, головних уборів, брюк. З усього різноманіття оповідань про походження джинсової тканини кожен вибирає вподобаний. Але одне відомо точно, слово денім прийшло до нас з французького міста Німа, де колись виготовляли тканину для вітрил кораблів [20].

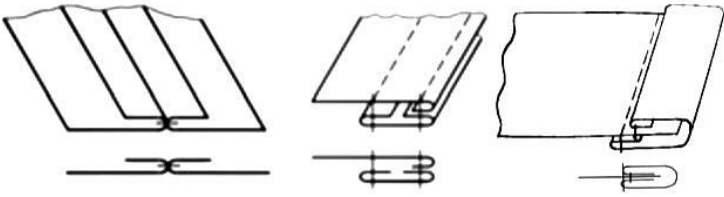
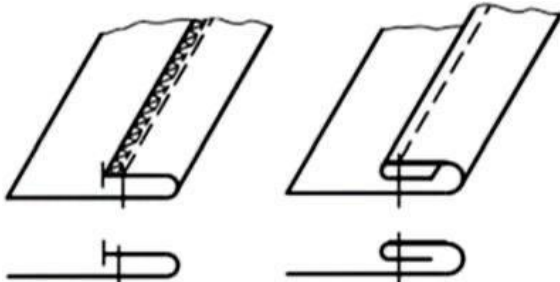
Таблиця 1.5

Характеристика новітніх видів матеріалів

Артикул	Щільність г/м ²	Додаткові відомості
1	2	3
 4004	205	30% Льон, 70% Віскоза
 031230	135	50% поліестер, 50% Бавовна
 128	244	97% Бавовна, 3% Еластан

Таблиця 1.6

Інновації у технології обробки без підкладкових швейних виробів

Назва технологічної обробки	Схематичне зображення
1	2
Обробка зрізів	
Обробка низу	

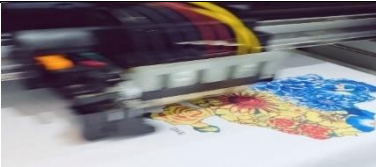
Таблиця 1.7

Характеристика новітніх матеріалів

Назва	Зображення	Характеристика
1	2	3
Рафія		Жорстка, тримає форму, Натуральне волокно

Таблиця 1.8

Інновації у технології оздоблення швейних виробів

Назва технологічної обробки	Схематичне зображення
Лазерна перфорація тканини	
Сублімація	
Цифровий друк на тканині	

Вибір матеріалу безумовно впливає на зовнішній вигляд виробу. В даному випадку розпис акриловими фарбами потребує, щоб матеріал був міцним, щільний, формостійким і зносостійким, бо нанесення орнаменту є додатковим навантаженням. Тому для корсетів було обрано льон, та джинс, адже, для виготовлення корсетів міцність матеріалу є найважливішим критерієм. Функція такого асортименту є не тільки створення гарного силуету, а і комфортне і безпечне зменшення параметрів – для цього корсет стягується шнурівкою, що створює сильне навантаження. З цією вимогою бездоганно справляється джинс – це надійний, зносостійкий і дуже практичний матеріал [21].

Для виконання оздоблюючих елементів було обрано акриловий розпис, адже за його допомогою відтвориться і переосмислюється автентичні орнаменти на трипільських скульптурах, якими і була натхненна колекція.

1.5. Аналіз модних тенденцій. Формування варіантів композиційного, конструктивного і пластичного рішення нової форми одягу відповідно до сучасних тенденцій моди

Упродовж століть корсети були невіддільною частиною жіночого гардероба. Перший корсет був використаний у Франції приблизно в 14 сторіччі, адже саме в той час ідеалом жіночої краси стали вважати тонку талію. Щоб отримати бажану витонченість, корсет міцно затягували стрічками. В багатих родинах тогочасної знаті, навіть наймали спеціальних прислуг, які виконували це завдання під час збору красуні на бал або інший важл представлені історичні моделі корсетів XIV століття.

Рис. 1.2. Історичні моделі корсетів XIV століття

Утім на початку XX сторіччя Коко Шанель зробила революцію у світі моди, "звільнивши" жіночі тіла від цього предмета одягу, що сковує рухи й часом спричиняє дискомфорт. Про корсет забули до 70-х років, поки панк-мода не показала, що цю річ можна асоціювати із сексуальністю й девіантністю та носити щодня. Здебільшого сучасний корсет став широко визнаною частиною модного гардероба в 90-х, багато в чому завдяки Жан-Полу Готьє і його моделі з конусоподібним ліфом, у якому виступала Мадонна під час туру *Blonde Ambition* у 1990–1991 роках. Але справжнє нове життя цій речі дала Бів'єн Вествуд [23]. На рис. 1.3 представлені моделі корсетів бренду Vivienne Westwood осінь-зима 1991/1992.

Рис. 1.3. Корсети бренду Vivienne Westwood осінь-зима 1991/1992

Вів'єн Вествуд у принципі славиться своєю любов'ю до інтерпретацій англійського традиційного одягу та інноваційним підходом до його пошиття. Утім Вествуд швидко усвідомила силу історії у своїх колекціях, що допомогло її кар'єрі подолати розрив між субкультурним минулим і світом високої моди. В одному з інтерв'ю дизайнерка сказала: "Ми — минуле. Звідки ви берете свої ідеї, якщо не з минулого?" Після *Pirate* вона "пограбувала" низку інших історичних періодів і культур з колекціями *Savages* (весна-літо 1982) і *Buffalo / Nostalgia of Mud* (осінь-зима 1982/1983). Дизайнерка поповнювала свою скарбничку історичних знакових речей з кожною колекцією [23].

Корсети тріумфально повернулися в моду в середині 2022 року і не здають позицій протягом двох років. В колекціях знаменитих дизайнерів можна зустріти багато моделей, що відрізняються за фасоном, матеріалом виготовлення та зовнішніми прикрасами. На подіумах останніх років дизайнери презентують одяг зі своїх колекцій з конструкційними елементами корсету, які не сковують рухи, не стягують талію та дозволяють жінці почуватися вільною і незалежною. Талія підкреслюється здебільшого візуальними ефектами, контрастом із вставками на стегнах, але не тісним поясом, що заважає нормально дихати. Сьогодні концепція корсету використовується як ідея для створення сильного образу впевненої у собі жінки з гарним тілом, а не для корекції та маскування недоліків [22].

В останні роки тренд на корсети повернувся на модні подіуми після виходу серіалу "Бріджертони" (за даними аналітичної платформи Lyst, кількість запитів на річ зросла на 120 відсотків) і проник навіть у чоловічі колекції. У минулому сезоні дизайнери деконструють та переосмислюють корсети, представляючи все нові та нові варіації [24]. На рис 1.4 – 1.5 представлені моделі на показах останніх років, а саме брендів: Dion Lee, Dior, Versace, Giambattista Valli, Sacai, Fendi, Ports 1961, Balmain.

а б в г

Рис. 1.4. Корсети на подіумі в колекціях осінь-зима 2022/2023 (а – Dion Lee, б – Dior, в – Versace, г – Giambattista Valli)

а б в г

Рис. 1.5. Корсети на подіумі в колекціях осінь-зима 2022/2023 (а – Sacai, б – Fendi, в – Ports 1961, г – Balmain)

Українські бренди теж не оминули цю модну тенденцію і представили корсети із сітки, трикотажу, шовку, атласу, оздоблені камінням чи патріотичними принтами. Носити корсет можна під жакет чи сорочку замість топа, поверх сукні-комбінації чи строгого брючного костюма, в парі з брюками карго, елегантними спідницями максі й навіть спортивками. На рис. 1.6 представлені моделі корсетів останніх років українських дизайнерів, а саме брендів: Litkovska, FROLOV, Katimō [25].

а

б

в

Рис. 1.6. Корсети дизайнерів 2022 (а – Litkovska, б – FROLOV, в – Katimō)

Сьогоріч у світі високої моди відбувся неймовірний мікс ДНК двох брендів, а саме: колекція Сімон Роша для Jean Paul Gaultier «HAUTE COUTURE SPRING 2024». Цю нову лінійку продемонструвала у рамках третього дня Тижня високої моди в Парижі. Для її створення Сімон Роша і залучила характерну для її бренду естетику, і детально попрацювала з архівами попередніх колекцій Готьє. Зокрема, серед образів можна побачити конусоподібні ліфи в різних варіаціях, які, немов шипи, випинаються догори. Елемент Готьє, який по-новому показала Сімон Роша, — корсет із зав'язками, які не щільно стягнуті, а, навпаки, вільно спадають. Так дизайнерка хотіла продемонструвати, що ця річ символізує не якісь обмеження, а свободу [26]. На рис. 1.7 представлені моделі колекції Jean Paul Gaultier SPRING 2024 COUTURE [24].

Рис. 1.7 Jean Paul Gaultier SPRING 2024 COUTURE

Етнічний стиль — це стиль про вміння відтворювати типові особливості національного костюма в гардеробі сучасної людини. Він має деякі характерні особливості такі як: натуральні матеріали — для пошиття одягу використовується шовкові, бавовняні, вовняні і лляні тканини та багатий декор — для прикраси одягу використовуються тематичні принти, контрастні тканини і яскраві кольорні рішення. Серед оздоблювальних елементів виділяються ручна вишивка, аплікація, плетіння з бісеру, активне використання шнурків і ремінців зі шкіри [28].

Етно-стиль - це не національний одяг, а одяг, в пошитті якого використовували елементи народних мотивів. Слід зазначити, що елементи національного костюма в етно-одязі, це не тільки наявність вишивки. Це ще і крій виробів, обробка деталей. Адже в сучасному житті ми не будемо носити точну копію народного костюма, а от використання деяких елементів з нього - дуже вдало можна вписати в сучасний стиль. Відмінні риси етно-стилю в одязі:

- Велика кількість декору та оздоблення: вишивка, розпис, шиття, стрічки, тасьма, декоративні нитки;
- Насичені кольори, яскраві фарби;
- Найчастіше натуральні тканини;
- Просторий одяг, що не затримує рухів;

- Наявність різноманітних аксесуарів: пояси, хустки, пов'язки, вінки, прикраси на шию і руки;
- Малюнок: квітковий, зооморфний візерунок або геометричний орнамент; Аксесуари ручної роботи (hand made) [29].

На рис. 1.8 представлені моделі з використанням корсетів в етнічному стилі від талановитого українського бренду Vidana [30].

Рис 1.8. Етнічний стиль з використанням корсетів від бренду Vidana

Поєднуючи аксесуари і елементи одягу різного стилю можна створити гармонійну еkleктику в образі. Стімпанк стиль – це використання ретро-елементів. Стил ь стімпанк не має конкретної орієнтації на певну групу людей. Він може бути зацікавленим та використовуваним як професійними художниками, так і простими людьми, які люблять виразно висловлювати свою індивідуальність через одяг та аксесуари. На рис 1.9 образи в стилі стімпанк з використанням корсетів [10].

Рис. 1.9. Стімпанк стиль з використанням корсетів

Таблиця 1.9

Варіанти композиційного, конструктивного і декоративного рішення моделей жіночих корсетів у відповідності до напрямку моди

Шифр	Назва ознаки	Варіант ознаки	
1	2	3	4
	Асортимент	Корсети, корсетні сукні	
	Призначення	Святкове, повсягдення	
	Тип споживача	Жінки середньої та молодшої вікової групи	
1.	Ознаки основного матеріалу		
1.1.	Вид	Костюмні, бавовняні, льняні з домішками, гобелени, джинс, атласні, екошкіра, екозамш, домоткані полотна	
			[32]

[31]

[32]

Продовження таблиці 1.10

1	2	3	4
1.2.	Колір	Білий, бежевий, коричневий, чорний, теракотовий, червоний, пастельні відтінки	 <p>[33]</p>
1.3.	Фактура	Гладка, м'яка, шорстка, рельєфна, квіткові, геометричні принти	 <p>[34]</p>
2.	Ознаки форми		

Продовження таблиці 1.10

1	2	3	4
2.1.	Стильове рішення	Етно, вінтаж, стімпанк, вамп	 <p>[35]</p>
2.2.	Об'ємність форми	Мала, середня	 <p>[36]</p>

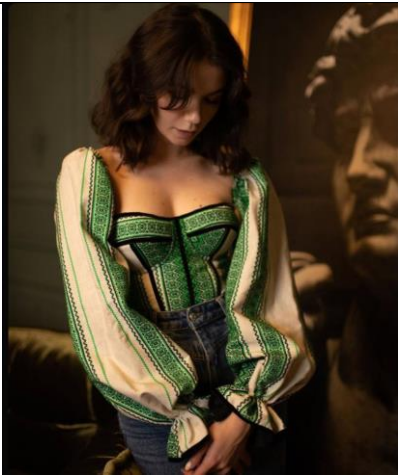
Продовження таблиці 1.10

1	2	3	4
2.3.	Силует	Прилеглий	 <p>[37]</p>
2.4.	Довжина	Вище лінії талії, по лінію талії, нижче лінії талії, нижче лінії стегон	 <p>[38]</p>
3.	Ознаки конструкції		

Продовження таблиці 1.10

1	2	3	4
3.1.	Вид покрою рукава	Вшивний	 <p>[39]</p>
3.2.	Лінії членування	Горизонтальні, вертикальні, фігурні	 <p>[40]</p>
3.3.	Елементи формоутворення	Виточки, рельєфи, підрізи, складки, зборки, защіпи	 <p>[41]</p>

Продовження таблиці 1.10

1	2	3	4
3.4.	Оформлення горловини	Кругла, V-подібна, човник, квадратна	 [42]
3.5.	Довжина, форма, оформлення низу рукава	Довгі, короткі	 [43]
3.6.	Довжина виробу	Вище лінії талії, по лінію талії, нижче лінії талії, нижче лінії стегон	 [44]

Продовження таблиці 1.10

1	2	3	4
4.	Конструктивно-декоративні елементи		
4.1.	Застібка		
4.1.1.	Місце розташування	Центральна передня, центральна позаду, зміщена, подвійна	 <p>[45]</p>
4.1.2.	Вид	Корсетна шнурівка	 <p>[46]</p>
4.1.3.	Тип	Люверси, гачки	 <p>[47]</p>

Продовження таблиці 1.10

1	2	3	4
4.1.4.	Функціональні елементи	Шнурівки	 [48]
5.	Оздоблення	Зборки, канти, шнури, принт, розпис, банти вишивка, геометричні та квіткові принти, бісер, бахрома	 [49]
6.	Акcesуари	Намиста, кулони, сережки, пов'язки	 [50]

Таким чином були проаналізовані варіанти композиційного, конструктивного і декоративного рішення моделей жіночих корсетів у відповідності до напрямку моди, які є підґрунтям для творчої концепції колекції.

Висновки до розділу 1

В першому розділі дипломного проєкту визначено умови виконання проєктної розробки та вимоги до нових моделей одягу. Надихаючись історією Вів'єн Вествуд та її любові до минулого, яке вона вдало інтерпретувала у сучасне мистецтво моди, я усвідомила що в разі вивчення й розуміння форми, конструкцій і декорацій старі речі можуть легко пасувати до гардероба ХХІ століття. А свою нову концепцію корсет здобув вже у нашому сьогоденні, допомагаючи жінкам відчувати себе красивими, самодостатніми, впевненими у собі. Поєднуючи етнічний та стімпанк стилі у формах і елементах корсету людина, що його носить має змогу показати суспільству свою екстравагантну натуру, свою любов до модних тенденцій і експериментів та повагу історичної спадщини. Вивчаючи та надихаючись трипільською культурою і впроваджуючи образи з минулого в сучасне декорування одягу, тогочасний образ «Трипільської Мадонни», а саме – образ жінки-берегині, трансформується через століття в наш час і показую жінку ХХІ столітті яка є сміливою, сильною, активною і цілеспрямованою, при цьому не втрачаючи свою красу і жіночність. Отже, корсет – це універсальна річ, яку можна використовувати на будь-яку подію – похід на фестиваль чи в театр, або на прогулянку з друзями; на роботу в офіс чи на вечерю в ресторан. Саме тому об'єктом проєктування є колекція жіночих корсетів.

Досліджено сферу споживання, визначено групу споживачів обраного виду одягу, проаналізовано характеристику споживачів за різними критеріями: це жінки віком 18-29 років, з середнім рівнем доходу, які стежать за модою та прагнуть поєднання традиційності і модних трендів. Також визначено споживчі вимоги до корсетів в етностилі та стімпанк стилях, охарактеризовано ситуації використання та моделі поведінки, проаналізовано модні тенденції в даному стилі та надано характеристику матеріалів. Обрано найбільш доцільні матеріали, які відповідатимуть заданим експлуатаційним та естетичним вимогам.

РОЗДІЛ 2. ГРАФІЧНА КОМПОЗИЦІЯ КОЛЕКЦІЇ

2.1. Розробка творчої концепції колекції

Творча концепція – це основна ідея, смисловий напрям цілей, завдань і засобів проєктування творчої колекції одягу. Процес формування творчої концепції має авторський характер проєктувальника, втілює його погляд на проблему, що породжує необхідність розробки проєкту. Проєктування творчої колекції передбачає втілення концепції моди на майбутнє, нових стилів і тенденцій в одязі [51].

Проблема творчої концепції (основна ідея, смислова спрямованість цілей і завдань проєктування) займає центральне місце в проблематиці сучасного дизайну. Концептуальність є спільною творчою установкою, складовою проєктної культури. Творча концепція визначає смисловий зміст проєкту. Зміст і характер творчої концепції пов'язані не лише з індивідуальним світоглядом його автора, але й основними тенденціями розвитку проєктної культури і суспільства в цілому. Концепції в дизайні, як правило відображають важливі проблеми, які хвилюють людину і суспільство в ту чи іншу епоху. Дизайн покликаний орієнтуватися на потреби людей і вносити свій вклад у вирішення їхніх проблем. В іншому випадку він позбавляється гуманістичного сенсу свого існування в культурі [52].

Структура змісту творчої концепції складається з трьох частин.

Перша частина – це визначення творчої концепції, мети розробки об'єкту проєктування.

Друга частина – це визначення прогностичної моделі об'єкту проєктування, його структури, властивостей та характеристик, які прогнозуються автором проєкту.

Третя частина – це рівень реалізації творчої концепції, де визначаються шляхи, методи, засоби і алгоритм вирішення поставлених проєктних завдань [53,54].

Концепції, існуючі в дизайні одягу, як правило, знаходяться в руслі основних проблем дизайну свого часу і пов'язані з загальними тенденціями зміни способу життя. Але ці загальні тенденції втілюються в різноманітних авторських концепціях, тобто різні дизайнери по-різному ставляться до функції речі, тобто є прихильниками різних концепцій гардеробу і вдаються до різних способів формоутворення. Крім того, специфіка дизайну одягу полягає в тому, що концепції знаходять своє втілення насамперед у візуальній формі [55].

Вихідними даними для розробки творчої концепції є аналіз результатів допроектних і маркетингових досліджень. Ідеєю розробки колекції є інтерпретація форми, конструкцій і декорацій речі з гардероба ХХІ століття в сучасну моду. Також це розкриття тематики і популяризації етнічних та стімпанк елементів, образів з минулого, в сучасному житті. Інтерпретація джерела натхнення при роботі над колекцією з застосуванні крою, розпису, фактурності і нових матеріалів.

Художній образ споживача— форма віддзеркалення, відтворення об'єктивної реальності з позиції певного естетичного ідеалу у мистецтві, особливий тип образності, що має психологічне і знаково-символічне значення. Художній образ — загальна категорія художньої творчості, форма тлумачення та освоєння світу з позиції певного естетичного ідеалу, шляхом створення певних нових об'єктів [56].

Колекція створюється для молодих, активних жінок, творчих, сучасних особистостей для відвідування творчих виступів, концертів, виставок. Споживач — це сильні і сучасні жінки, які надають перевагу одягу з цікавими декоративними елементами, слідкують за модою та люблять експериментувати з традиційними елементами гардеробу, та з повагою ставляться до природи і культурної спадщини слідкує за модою, не боїться створювати нові комбінації та має власний погляд на сучасні тенденції.

Створення колажу — це перший крок до організації думок і образів, який дозволяє здійснити творчий пошук до визначеної ідеї, до створення єдиної

спланованої колекції. При створенні колажу важливо визначити тему або девіз художнього образу, який допоможе знайти засоби і рішення образно-асоціативної композиції.

Таким чином розроблено колаж споживача, на якому представлено уявлення про майбутнього споживача асортименту колекції, яка проєктується. Це молода, розумна, яскрава, активна жінка, яка любить природу, кераміку, мистецтво прагне відтворювати традиційні мотиви та елементи одягу в повсякденних образах чи святкових нарядах. В колажі відтворено основні кольори та елементи, які присутні в колекції – пастельні тони, бежевий, коричневий, білий. Творчий колаж художнього образу споживача для розробки колекції на тему «Трипільська Мадонна» представлений на рис. 2.1 у додатку А.

Перспективні тенденції розвитку модних форм одягу формуються на основі методів прогнозу у формоутворенні костюму. Методи прогнозування – це сукупність прийомів мислення, які дозволяють передбачати майбутні зміни об'єкту проєктування. В теорії художнього проєктування костюму застосовуються інтуїтивні методи прогнозування, які базуються на використанні експертної інформації і визначають її актуальність, критерії, ознаки, їх взаємодію та встановлюють найкращі варіанти [57,58]. Джерелом прогнозової інформації є опис та фотографії модних перспективних колекцій відомих дизайнерів, які визначені у першому розділі.

Відомо, що мода розповсюджувалась не тільки на костюм, але і на саму фігуру, її пропорційні співвідношення і поставу. Модна пластика фігури утримує вихідні геометричні і чисельні характеристики для побудови модної форми одягу [59].

Зміна модних форм одягу відбувається за рахунок зміни модних пропорцій, які визначаються:

- по лінії плечового поясу (вона є головною ознакою моди);
- на рівні лінії грудей;

- на рівні лінії талії;
- на рівні лінії стегон;
- по лінії низу, яка визначає модні пропорції виробу [59].

При проєктуванні одягу дуже важливими є данні про фігуру, адже мода розповсюджується не лише на вбрання, а й на поставу та пропорції тіла. На Рис 2.2. представлений аналіз модних постав 2020-2024 років.

Рис. 2.2. Аналіз модних постав фігури 2020-2024 років

В залежності від фігури змінюється і геометрична форма одягу, тому саме її було проаналізовано наступною. Основні геометричні форми та аналіз зміни тенденцій форми корсету 2020-2024 роках зображені на Рис.2.3.

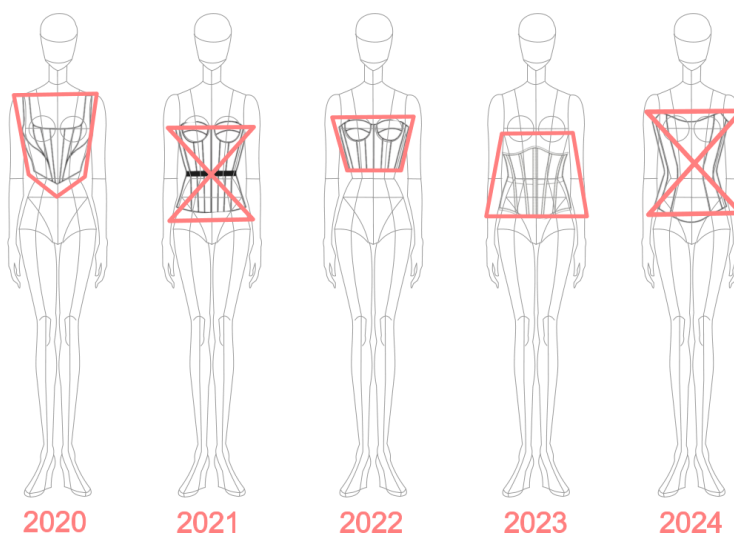

Рис. 2.3. Аналіз зміни тенденцій форми корсетів протягом 2020-2024 років

Спостерігаючи за даними про тенденції фігури та форми одягу, був визначений модель-прогноз наступного сезону (Рис 2.4).

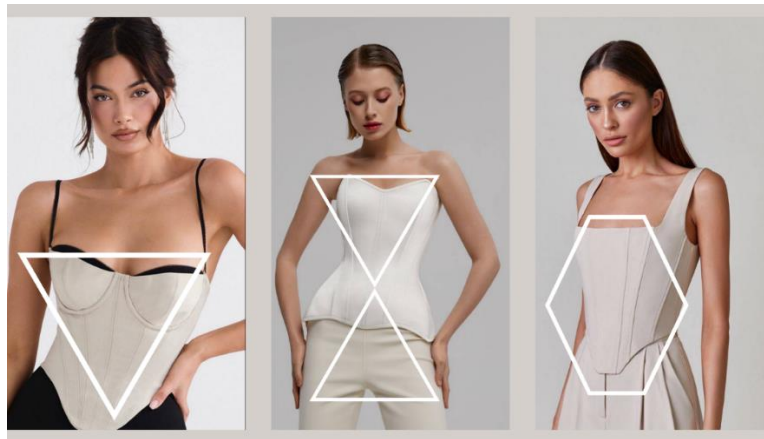

Рис.2.3. Модель-прогноз 2023-2024 років

Процес творчості – це пошук єдності форми і змісту. Іноді при вирішенні творчого завдання застосування традиційних методів проєктування не дає нових цікавих рішень. Тому важлива активізація творчого пошуку в проєктуванні, спрямована на розвиток творчого проєктного мислення дизайнера і на інтенсифікацію самого процесу проєктування [60].

В дипломному проєкті для створення колекції були обрані методи асоціацій та аналогій, які у своєму поєднанні, дозволяють втілити задум в реальність з нетрадиційним вирішенням поставлених ним задач.

Основну ідею прогнозу моделі творчої колекції послужили роботи дизайнерів на тижні високої моди spring-summer – 2024, що відбувалася у Парижі. Речі з колекцій стали симбіозом маскулінності та жіночності — об'єднання сили тіла та витонченості одягу. На подіумі були представлені різноманітні варіації корсетів, які об'єднані довжиною до лінії талії, багатою фактурністю та оздобленням. Колекція Сімон Роша для Jean Paul Gaultier стала одним з найочікуваніших подій кутюрного тижня моди з моменту оголошення імені запрошеної дизайнерки в вересні 2023 року. У симбіозі яскравого спадку та ірландського аскетизму народилося вишукане та елегантне шоу, серед образів якого присутні сукні з корсетними топами, прикрашені флористичними мотивами

та стрічками, «звільнені» імітації корсетної шнурівки на спідницях, сукнях, жакетів, що йшли на протипагу класичному розуміні стриманості та щільності корсетних виробів, звільняючи жінок від тиску і даючи їм повну свободу рухів.

Рис. 2.5. Модель-прогноз творчої колекції «Трипільська Мадонна»

Модель-прогноз творчої колекції «Трипільська Мадонна» представлений на рис. 2.5 та у додатку А [58].

2.2. Розробка творчої ідеї для створення колекції

Творчі колекції моделей одягу відображають особистий світ почуттів автора, його творчу фантазію, образно-асоціативне мислення. Успіх творчої колекції полягає у пошуках творчих ідей в одязі.

Пошук творчої ідеї, яка може бути відображена принципово новою формою костюму, фактурою та рисунком матеріалу створюється у наступних напрямках:

- асоціативне рішення на основі творчого джерела;
- по аналогії з творчим джерелом;
- пошук принципово нового рішення [53,62].

Процес творчості при моделюванні нових форм костюму полягає у постійному пошуку краси в лініях, в матеріалі, в кольорі, а також в осмисленні первісних вражень і втілення їх у оригінальні моделі одягу і колекції.

Для розробки нових моделей одягу також застосовують різні методи дизайн-проектування, які теж можуть бути творчим джерелом колекції. Серед них можна виділити комбінаторні методи є основними методами проектування із застосуванням комбінування. До них відносяться комбінаторика, трансформація, кинетизм, створення безрозмірною одягу, створення одягу з цілого плоского шматка тканини [63].

Комбінаторика - метод формоутворення в дизайні, заснований на пошуку, дослідженні та застосуванні закономірностей варіантного зміни просторових, конструктивних, функціональних і графічних структур, а також на способах проектування об'єктів дизайну з типізованих елементів. Якщо сказати простіше, то комбінаторика - комбінування різними способами форм і їх елементів або варіантний пошук, який можна поділити в проектуванні на ряд основних прийомів:

Комбінаторика – це варіантний пошук, який можна розділити в проектуванні на ряд основних прийомів:

- комбінування елементів на площині в процесі створення текстильних композицій, рапортних тканин або трикотажних полотен;
- комбінування типізованих стандартних елементів (модулів) при створенні цілісної форми; комбінування деталей,
- пропорційних членувань всередині певної форми (на одній конструктивній основі або базовій формі);
- комп'ютерний пошук варіантів організації готових комплексів.

Комбінаторика оперує певними прийомами комбінування: перестановкою, групуванням, переворотом, організацією ритмів [63].

Пошук творчої ідеї для проектування авторської колекції корсетів, відбувається у напрямі асоціативного рішення на основі творчого джерела.

Творчим джерелом колекції вибрано трипільську скульптуру жінки-берегині. Тому при розробці дипломного проєкту були поставлені такі проєктні завдання як:

- трансформування простої форми у складну;
- пошук нових матеріалів, тканин, фактур, рисунків;
- розробка нових технологічних засобів і оздоблення.

2.3. Структурний аналіз творчого джерела і його трансформація в модель-образ

Аналіз творчого джерела може народжувати ідеї прийомів декоративної розробки внутрішньої об'ємно-просторової структури, оформлення доповнень до костюму, дозволяє запропонувати проєкти орнаментального оформлення тканини для костюму, її фактури та рисунку [63].

Трансформацію творчого джерела в конкретну форму костюма починаємо з вивчення джерела натхнення шляхом візуального спостереження. Аналізуючи форму, пропорції, пластику, фактуру джерела і його колористичне рішення було створено структурний аналіз творчого джерела, який представлений на рис. 2.6 у додатку А. Відповідно до творчого джерела були використанні округлі форми, акцент на лінію талії та стегон, оздоблення у вигляді симетричного орнаменту натхненим трипільськими скульптурами, колористичне рішення з використанням пастельних коричневих та бежевих відтінків, що нагадують природній колір глини та керамічних виробів. Трансформацію творчого джерела у модель-образ представлено на рис 2.7 у додатку А.

2.4. Розробка нових естетичних властивостей творчої ідеї. Розробка фор-ескізів моделей колекції

Результатом вивчення споживчого попиту, творчого аналізу інформації, отриманої за допомогою відвідування музеїв, виставок, ярмарків, фотографування, перегляду журналів, фільмів, сайтів Інтернету, аналізу модних тенденцій і роботи з творчим джерелом є серія графічних зарисовок, зразків матеріалів, фурнітури для створення «moodboard» – планшета ідей, що являє собою колаж [53].

Планшет ідей дає уявлення про:

- стиль (етно, стімпанк);
- авторські інспірації (трипільська культура)
- напрям (мода, одяг святкового, повсякденного призначення);
- палітру кольорової гами (пастельні відтінки, чорний);
- особливості матеріалів (натуральні легкі, формостійкі тканини);
- фурнітури (люверси, корсетна шнурівка);
- оздоблення (розпис, банти, зборки).

Після аналізу джерела натхнення було створено творчий колаж ідей «moodboard», який наведено на рисунку 2.8 у додатку А.

Фор-ескіз – це попередній ескіз, первинний «запис» осмислення форми, кольору, підживленого джерелом творчості. Фор-ескіз є малюнком силуетного рішення, в якому виражено первинну думку про форму костюма і закладено інформацію про пропорції, масу, ритм, фактуру елементів форми тощо [53].

Опрацювавши творче джерело було розроблено 15 фор-ескізів, з використання різних засобів вираження, а саме: туш, акварель, гуаш, кольорові олівці, графічні редактори. Фор-ескізи надані на рисунку 2.10 у додатку А.

Форма костюму являє собою об'ємно-просторову структуру, яка може бути простою або складною. Незалежно від ступеня складності структури костюму система зв'язків усіх його елементів має рішуче значення для забезпечення справжньої гармонії [64].

Плавне поєднання елементів форми, а також поступовий перехід одного напрямку форми у другий називається пластикою. В оцінюванні пластичного характеру форми велике значення мають лінії, які створюють цю форму. Напрямок руху поверхні форми визначається зміною силуетних і конструктивних ліній. Кожна лінія несе своє образно-емоційне навантаження, здійснюючи різні психологічні впливи на сприйняття форми. Як правило, складна форма костюму описується лініями різного характеру, які і визначають пластичні рухи у проєктному виробі [64].

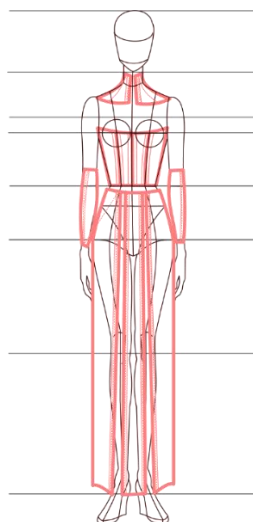

Рис. 2.10. Символ форма моделей колекції М1 «Трипільська Мадонна»

Виконавши детальний аналіз творчого джерела, його внутрішньої структури утворилася ідея розробки сучасного силуету, пропорційних відношень та ліній внутрішнього членування форми корсета у вигляді символу – форми творчої колекції. Було визначено абриси модної пропорційної фігури відносно композиційно-конструктивних поясів та наведено контури ліній нової форми одягу (Рис. 2.10).

2.5. Розробка творчих ескізів моделей колекції. Вибір матеріалів

Колекція як художня система створюється за законами композиції, властивими будь-якій пластичній композиції. Основними засобами об'єднання моделей у колекцію є пропорційні і ритмічні співвідношення елементів форми, їх складових частин та особливостей. Зв'язок моделей костюмів у колекції здійснюється на основі контрастних, нюансних або тотожних відношень основних елементів форм костюмів та їх властивостей, а також пропорцій частин форми, ритміки, повторювань, симетрії або асиметрії [53, 60].

Аналізуючи фор-ескізи, було обрано найбільш вдалі з них, та на їх основі з урахуванням творчої концепції колекції із застосуванням законів композиції розроблено творчі ескізи у кількості 5 моделей рис. 2.11 у додатку А.

На основі проведеного аналізу колекцій провідних брендів одягу та зазначених вимог до виготовлення колекції було розроблено ескіз авторської колекції моделей, що складаються з корсетів, корсажів, спідниць, штанів, шийного корсету, знімних манжетів та гетрів на люверсах.

Корсети святкові, повсякденного призначення, для жінок молодшої та середньої вікових категорій. Корсети та підгрудні корсажі прилеглого силуету, довжиною нижче лінії талії та до лінії талії з рельєфами, виготовлені з льону та джинсу білого, коричневого та бежевих кольорів, на який нанесено трипільські орнаменти чорними акриловими фарбами.

Корсети та підгрудні корсажі виготовлені з бавовняного матеріалу брунатного та бежевого кольору, прилеглого силуету довжиною нижче лінії талії та до лінії талії.

Спідниці та штани довжиною до лінії щиколоток з вертикальними рельєфами, що зав'язуються шнурівкою, яка слугує і естетичним атрибутом колекції.

Також в колекції присутні шийні корсети та знімні подовжені манжети і гетри, з вертикальними рельєфами, які зав'язуються шнурівкою.

Висновки до розділу 2

У другому розділі проаналізовано тенденції моди, обрано творче джерело натхнення – традиційний український костюм.

Створено модель-прогноз, який відповідає сучасним вимогам, та відповідає запиту і вимогам для даного виду одягу, який проєктується.

Обрано модель-образ, на якій базуватиметься виконання технічного проєкту та конструкторської документації, це модель M1 творчої колекції.

Розроблено та проаналізовано фор-ескізи, які стали підґрунтям для створення ескізного ряду моделей з усіма внесеними змінами, і відповідності проаналізованого типу споживача та їхніх потреб.

РОЗДІЛ 3. КОНСТРУКТОРСЬКИЙ

3.1. Вибір способу розробки об'ємно-просторової форми моделей колекції

Будь-яка колекція моделей одягу може складатись з елементів різного асортименту, виду одягу, відрізнятися силуетом чи кроєм. Відповідно будь-яка новостворена колекція повинна мати власну концепцію та бути збудованою на індивідуальних принципах і вподобаннях автора [52].

Кожна колекція моделей одягу має свою концепцію та будується на принципах, визначених її автором, тому будь-яка колекція моделей одягу може містити моделі виробів різного асортименту, виду одягу, силуету, покрою, конструктивного рішення тощо, отже при розробці конструкцій моделей колекції потрібно визначити складові елементи її базового (незмінного) та модифікаційного (змінного) просторів [53].

Складовими елементами формування базового (незмінного) простору моделей колекції можуть бути базова конструкція, довжина виробів, силует, кольорова гама, використані матеріали, засоби декорування поверхонь тощо, те, що об'єднує моделі і є спільним у колекції [53].

Базовими елементами колекції є довжина корсету, кольорова гама, матеріали, розпису, силует. Покрій є складовою модифікаційного простору. Тому для проектування даних корсетів було обрано спосіб криволінійного крою – він дозволяє створювати одяг складної форми. У розділі виконується конструкторська розробка тривимірної форми моделей колекції жіночих корсетів.

Складові елементи модифікаційного простору моделей колекції дають можливість створити розмаїття та унікальність кожної моделі одягу, яка входить у колекцію, та обґрунтувати способи їх введення у базовий (незмінний) простір. Модифікаційні рішення досягаються за рахунок зміни довжини моделей та

конфігурацій ліній низу, ширини виробу, кількості та місць розташування складок, конструктивного рішення основних (пілочка, спинка, рукав) та конструктивно- декоративних деталей (кокетки, баски, коміра, погонів тощо) шляхом введення членувань та використання прийомів моделювання за рахунок введення декору та зміни його розташування у моделях, а також за допомогою аксесуарів тощо [53].

Існує чотири основні способи формоутворення одягу: зі шматка тканини (без розкрою), на основі прямолінійного крою, на основі криволінійного крою, на основі розгортки. Для даної колекції обрано спосіб формоутворення на основі прямолінійного крою [65].

Для проведення композиційно-конструктивного аналізу в програмі XARA виконано пропорційне зображення всіх моделей колекції (вид спереду, ззаду) щодо типових контурів (рис.3.1-3.5).

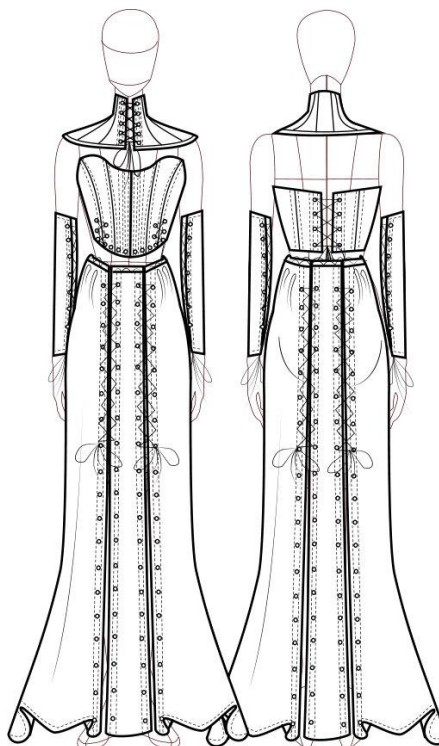

Рис. 3.1. Аналіз об'ємно-просторової форми моделі M1

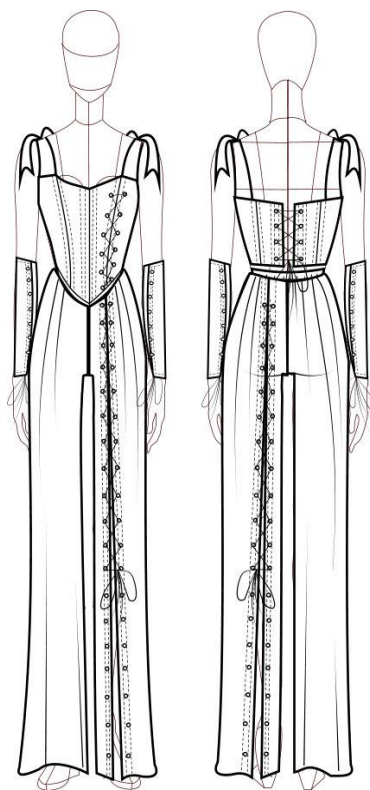

Рис. 3.2. Аналіз об'ємно-просторової форми моделі M2

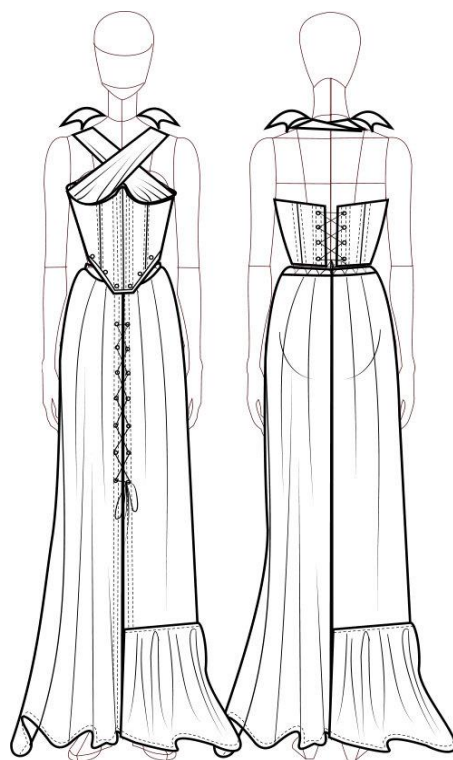

Рис. 3.3. Аналіз об'ємно-просторової форми моделі M3

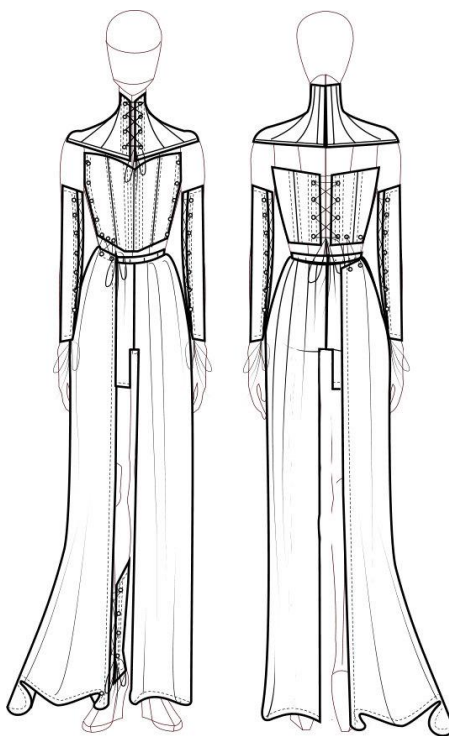

Рис. 3.4. Аналіз об'ємно-просторової форми моделі М4

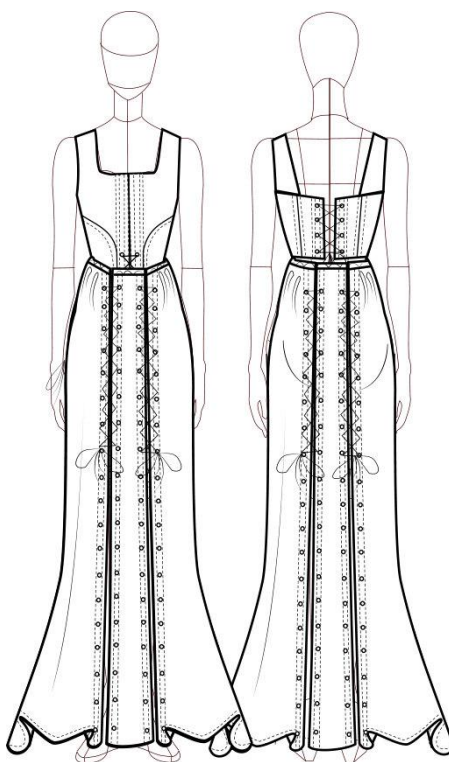

Рис. 3.5. Аналіз об'ємно-просторової форми моделі М5

В результаті аналізу отримані параметри стали основою для створення деталей креслення конструкції.

3.2 Виконання композиційно-конструктивного аналізу моделей колекції

Розробка деталей конструкції моделей колекції починається з композиційно-конструктивного аналізу ескізів моделей за формою, конструкцією, властивостями матеріалів, з яких моделі будуть виготовлятися. Аналіз виконується за основними антропометричними поясами фігури у фронтальній і профільній проекціях (Рис.3.1), при цьому особливу увагу приділяють кількісним характеристикам композиційних (формоутворюючих) прибавок, їх розподілу по ділянках конструкції, довжині виробу та ін., а також конфігурації контурів деталей, які утворюють конструкцію і забезпечують в цілому будову сучасної модної форми одягу [67].

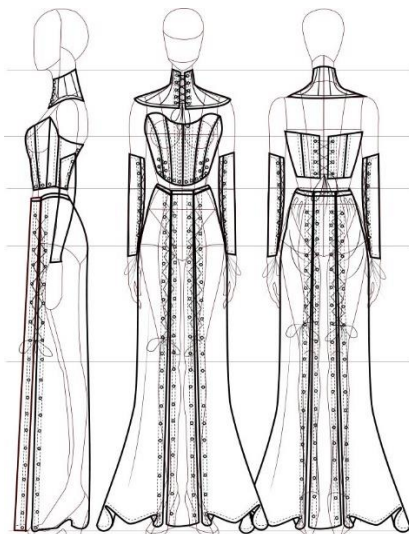

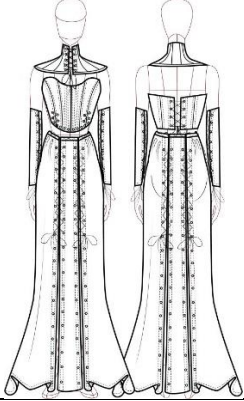
Рис. 3.6. Зображення об'ємно-просторової форми базової моделі колекції

Для створення нової форми одягу і відповідності їх ескізам було виконано композиційно-конструктивний аналіз та надано характеристику конструктивних і декоративних ліній моделей з урахуванням властивостей матеріалів для виготовлення [65].

Композиційно-конструктивний аналіз моделей виконано за основними антропометричними поясами фігури М1 та надано у таблиці 3.1, М2-М5 надано у додатку Б.

Таблиця 3.1

Композиційно-конструктивний аналіз моделей М1

Назва конструктивного параметру	Характеристика форми (опис)	Конструктивний параметр(характеристика, Величина, прибавки, розширення), граф.зображення
1	2	3
М1		
1. Силует <ul style="list-style-type: none"> - корсет - спідниця - шийний корсет - манжет 	Трапецієподібний Прямий Трапецієподібний Прямий	Пг = 0 см, Пт = 0 см Пт = 0,5 см, Пс = 1,0 см За моделлю За моделлю
2. Об'ємна форма виробу <ul style="list-style-type: none"> - корсету - спідниця - шийний корсет - манжет 	Мала Середня Мала Мала	
3. Вид поверхні виробу: <ul style="list-style-type: none"> - корсет - спідниця - шийний корсет - манжет 	Гладка, не рельєфна Гладка, не рельєфна Гладка, не рельєфна Гладка, не рельєфна	
4. Грудний пояс: <ul style="list-style-type: none"> - лінія грудей 	Щільна	Пг = 0 см
. Корпусний пояс <ul style="list-style-type: none"> - корсет Лінія талії <ul style="list-style-type: none"> - спідниця Лінія талії Лінія стегон	Щільне прилягання, на природньому місці Легке прилягання, на природньому місці	Пт = 0 см Пт = 0,5 см Пс = 1,0 см

Продовження таблиці 3.1

1	2	3
6. Лінія низу Корсету <ul style="list-style-type: none"> - довжина спідниці (відносно лінії стегон) - розширення спідниці по низу - довжина корсету(відносно лінії талії) - довжина шийного корсету - довжина манжета 	До щіколоток Пряме Вище лінії стегон 17 см 30 см	Прибавка по довжині спідниці від лінії стегон – 80 см Прибавка по довжині корсету від лінії талії – 20 см За моделлю За моделлю
7. Членування виробу <ul style="list-style-type: none"> - корсет - спідниця - шийний корсет - манжет 	Вертикальні і горизонтальні членування, фігурні членування	Рельєфи
8. Розташування та розміри КДЕ <ul style="list-style-type: none"> - корсет - спідниця - шийний корсет - манжет 	Планка під застібку Планка під застібку Планка під застібку Планка під застібку	Ширина – 3 см, Довжина – 18 см. Ширина – 3 см, Довжина – 90 см. Ширина – 3 см, Довжина – 15 см. Ширина – 3 см, Довжина – 30 см.
9. Розташування та розміри декоративних елементів	Розпис на корсеті, спідниці, шийному корсеті, манжеті	За моделлю

Отже, таким чином визначено композиційно-конструктивний устрій моделей, за допомогою чого виконано розробку креслень конструкції для створення нової об'ємно-просторової форми.

3.3 Розробка первинних креслень деталей конструкцій моделей колекції

Естетичність та сучасність виробу визначаються переважно його силуетом та покроєм. Форма виробу повинна бути цілісною, що досягається пропорційним співвідношенням деталей до всього виробу. Крім того, існує багато оптичних ілюзій, що створюють силует і членування виробу. Пропорційне розміщення конструктивно-декоративних елементів сприяє новому сприйняттю виробу і його споживачем [67].

Творче моделювання передбачає самостійну розробку модельєром зовнішнього вигляду моделі та готового зразка. У цьому процесі важливу роль відіграють джерела художньої ідеї, фантазія, емоційне сприйняття, суспільне і культурне життя, а також духовна спадщина минулого. Сучасні художники-модельєри, конструктори та кравці використовують творче моделювання переважно для розробки індивідуальних замовлень. На відміну від творчого, технічне моделювання — це процес створення нових фасонів одягу за ілюстраціями моделей [67].

Прийоми технічного моделювання базуються на знаннях і вміннях створення деталей одягу конструктивними методами. Тому для розробки різних фасонів не завжди потрібно створювати нові креслення, оскільки в окремих випадках використовують типові конструкції. Основне креслення виробу створюється розрахунковим методом, передбаченим системою конструювання [67].

Для визначення методики конструювання та форми БК виконано пропорційне зображення М1 і опис художнього-технічного рішення представлено на рисунках 3.7. -3.11. Опис художнього-технічного рішення моделей колекції М2-М5 надано у додатку В.

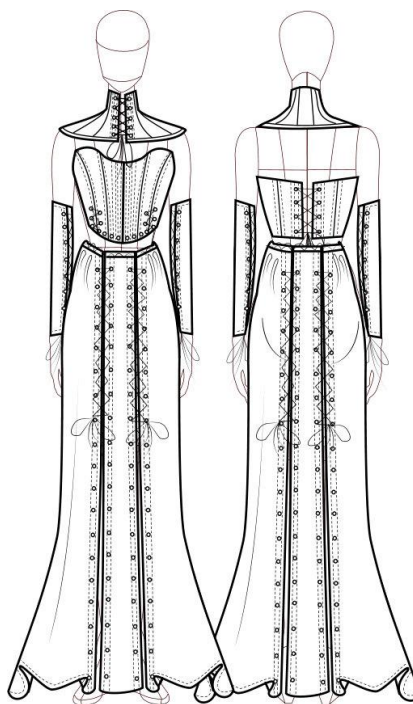

Рис. 3.7. Пропорційне зображення моделі М1

Модель 1 складається з нагрудного корсета, спідниці, шийного корсета та манжета.

Нагрудний корсет для жінок молодшої вікової групи, прилеглого силуету з бавовни. Корсет довжиною до лінії талії. Перед корсета з вертикальними рельєфами та люверсами. Спинка з вертикальним рельєфом та планкою для застібки. Вдovж рельєфів на пілочці, бічних швах та на планці для застібки прокладені оздоблюючі строчки на відстані 0,7см. Виріб застібається ззаду за допомогою шнурівки та металевих люверсів. Рекомендований розмір 176-88-100, II повнотна група.

Спідниця для молодшої вікової групи, з бавовни, трапецієподібного силуету, довжиною вище лінії щиколоток, розширена до низу. Переднє полотнище спідниці з планкою для застібки з двох сторін. Заднє полотнище спідниці з планкою для застібки з двох сторін. Пояс на резинці. По низу виробу та на планках для застібки прокладені оздоблюючі строчки на відстані 0,7см.

Виріб застібається спереду та позаду за допомогою шнурівки та металевих люверсів. Рекомендований розмір 176-88-100, II повнотна група.

Шийний корсет для жінок молодшої вікової групи, прилеглого силуету з бавовни. Корсет довжиною до лінії ключиць. Виріб застібається спереду за допомогою шнурівки та металевих люверсів. Вздовж рельєфів на планках для застібки прокладені оздоблюючі строчки на відстані 0,7см. Рекомендований розмір обхват ший 32-38 см., 176-88-100, II повнотна група.

Знімні манжети для жінок молодшої вікової групи, прилеглого силуету з бавовни. Манжети довжиною вище лінії ліктів. Виріб застібається за допомогою шнурівки та металевих люверсів. Вздовж рельєфів на планках для застібки прокладені оздоблюючі строчки на відстані 0,7см. Рекомендований розмір 176-88-100, II повнотна група.

На основі аналізу всіх моделей колекції було визначено вихідні дані до розробки БМ (табл. 3.2), методи формоутворення, конструктивне рішення та об'ємно-просторова форма базових конструкцій (рис 3.12, 3.13, 3.14, 3.15, 3.16, табл. 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8).

Таблиця 3.2

Характеристика ознак базової конструкції моделей колекції жіночої

Асортиментний вид одягу	Корсет, спідниця, шийний корсет, знімні манжети
Матеріал верху	Змішана бавовняна тканина
Базовий розміро-зріст	176-88-100
Повнотна група	III
Постава	Нормальна постава
Силуетна форма	Прилеглий силует

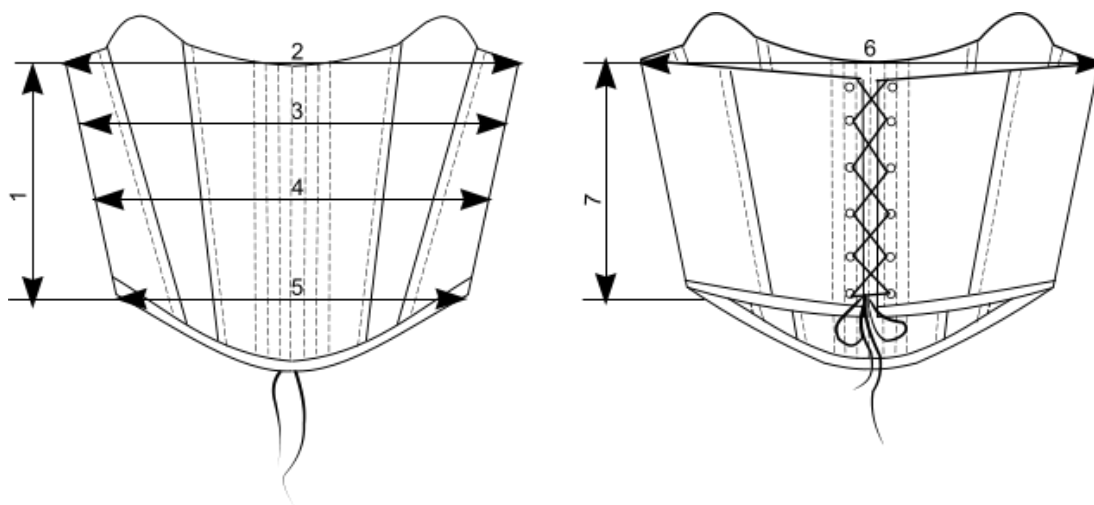

Рис. 3.12. Технічний рисунок БМ корсета жіночого з позначеними місцями лінійних вимірів

Таблиця 3.3

Розрахунок лінійних вимірів конструкцій корсету жіночого. Розмір типової фігури 176-88-100

Позначення виміру на рисунок	Найменування та умовне позначення виміру	Величина відрізка, см
1	2	3
1	Довжина корсету по центральному шву переду	25,00
2	Напівобхват грудей I, СгI	43,10
3	Напівобхват грудей III, СгIII	44,00
4	Напівобхват грудей IV, СгIV	40,00
5	Напівобхват талії, Ст	35,00
6	Ширина спини Шс	17,40
7	Довжина спинки по планці	18,50

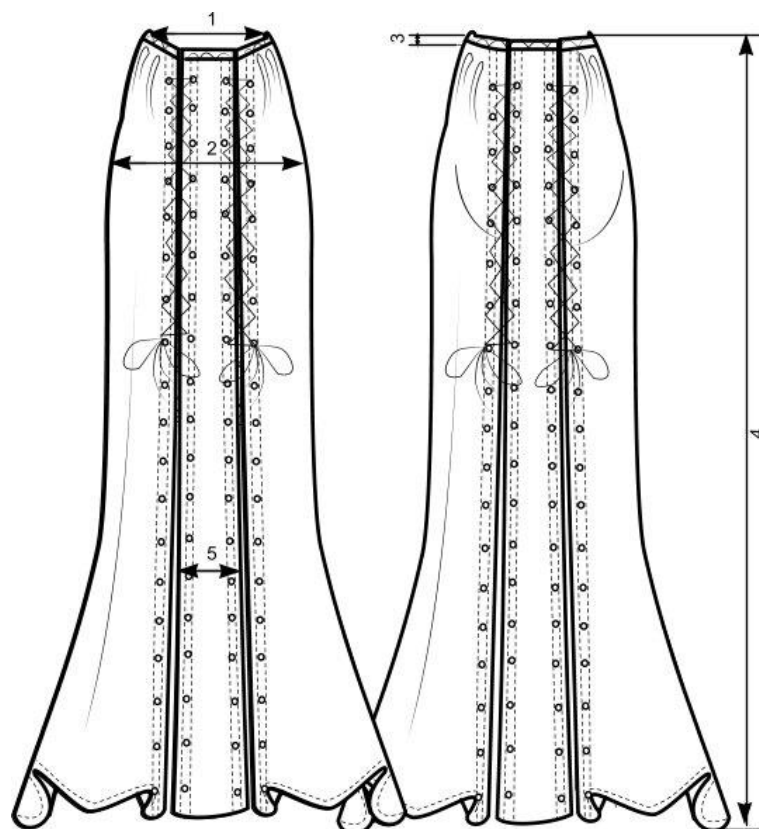

Рис. 3.13. Технічний рисунок БМ спідниці жіночої з позначеними місцями лінійних вимірів

Таблиця 3.4

Розрахунок лінійних вимірів конструкцій спідниці жіночої. Розмір типової фігури 176-88-100

Позначення виміру на рисунок	Найменування та умовне позначення виміру	Величина відрізка, см
1	2	3
1	Напівобхват талії, Ст	35,00
2	Напівобхват стегон Сст	50,00
3	Ширина поясу	2,00
4	Довжина спідниці Дн.сп	111,2
5	Ширина центральної частини переднього полотнища спідниці	23,00

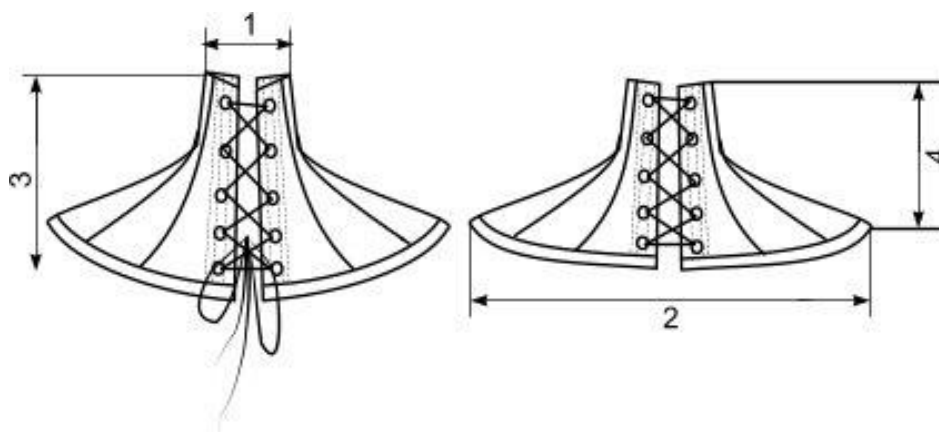

Рис. 3.14. Технічний рисунок БМ шийного корсета жіночого з позначеними місцями лінійних вимірів

Таблиця 3.5

Розрахунок лінійних вимірів конструкцій шийного корсета жіночого.

Розмір типової фігури 176-88-100

Позначення виміру на рисунок	Найменування та умовне позначення виміру	Величина відрізка, см
1	2	3
1	Напівобхват шиї, Нш	18,00
2	Ширина шийного корсета знизу	84,00
3	Довжина шийного корсета спереду	23,00
4	Довжина шийного корсета на спинці	14,00

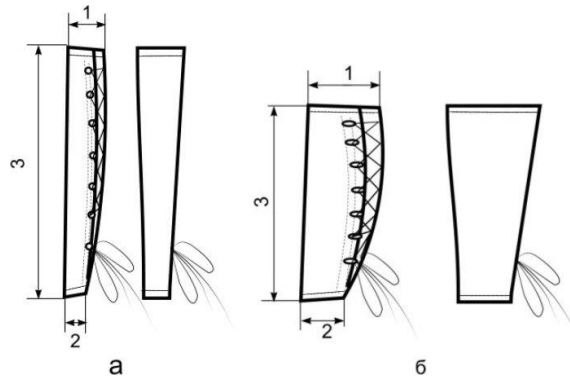

Рис. 3.15. Технічний рисунок БМ знімного манжета жіночого (а) та знімних гетрів жіночих (б) з позначеними місцями лінійних вимірів

Таблиця 3.6

Розрахунок лінійних вимірів конструкцій знімного манжета жіночого.

Розмір типової фігури 176-88-100

Позначення виміру на рисунок	Найменування та умовне позначення виміру	Величина відрізка, см
1	2	3
1	Ширина знімного манжета зверху	19,00
2	Ширина а знімного манжета знизу	14,00
3	Довжина знімного манжета	30,00

Таблиця 3.7

Розрахунок лінійних вимірів конструкцій знімних гетрів жіночих. Розмір

типової фігури 176-88-100

Позначення виміру на рисунок	Найменування та умовне позначення виміру	Величина відрізка, см
1	2	3
1	Ширина знімних гетрів зверху	24,00
2	Ширина а знімних гетрів знизу	19,00
3	Довжина знімних гетрів	24,50

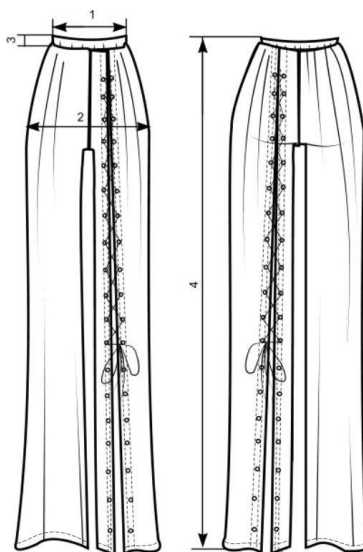

Рис. 3.16. Технічний рисунок штанів жіночих з позначеними місцями лінійних вимірів

Таблиця 3.8

Розрахунок лінійних вимірів конструкцій штанів жіночих. Розмір типової фігури 176-88-100

Позначення виміру на рисунок	Найменування та умовне позначення виміру	Величина відрізка, см
1	2	3
1	Напівобхват талії, Ст	35,00
2	Напівобхват стегон, Сст	55,00
3	Ширина поясу	5,00
4	Довжина штанів Дн.сп	111,2

Для побудови креслеників деталей базових конструкцій проєктованих виробів визначаються розмірні ознаки типової фігури (176-88-100) представлені в таблиці 3.9. Величини конструктивних прибавок – у таблиці 3.10, розрахунок лінійних вимірів – у таблиці 3.11.

Таблиця 3.9

Розмірні ознаки фігури розмір 176-88-100

№	Найменування розмірної ознаки	Умове позначення ознаки	Абсолютна величина розмірної ознаки, см
1	2	3	4
1	Зріст	Р	176,00
2	Півобхват шиї	Сш	18,00
3	Півобхват грудей I-й	СгI	43,10
4	Півобхват грудей III-й	СгIII	44,00
5	Півобхват грудей IV-й	СгIV	40,00
6	Півобхват талії	Ст	35,00
7	Півобхват стегон	Сст	50,00
8	Обхват ліктя	Ол	21,00
9	Обхват зап'ястя	Озап	16,00
10	Ширина плечового ската	Шп	13,10
11	Довжина руки до ліктя	Дрлок	31,00
12	Довжина руки	Др	61,00
13	Висота грудей	Вг	25,40
14	Довжина талії переду	Дтп	51,40
15	Висота пройми ззаду	Впрз	17,60
16	Довжина талії спинки	Дтс	40,00
17	Висота плеча коса	Впк	42,70
18	Ширина грудей	Шг	16,60
19	Центр грудей	Цг	9,70
20	Ширина спинки	Шс	17,40
21	Висота стегон	Вст	20,00
22	Відстань від лінії талії до підлоги збоку	Дн.зб	113,7
23	Відстань від лінії талії до підлоги спереду	Дн.сп	111,2
24	Висота колінної точки	Вк	49,0
25	Довжина сидіння	Дс	27,6
26	Обхват щиколотки	Ощ	21,00
27	Обхват литки	Олт	26,00

Відповідно асортименту виробів колекції в таблиці 3.8 представлено величини прибавок на вільне облягання основних ділянок виробів.

Таблиця 3.10

Величини конструктивних прибавок

Найменування прибавки	Позначення прибавки	Величина прибавки
1	2	3
Прибавки до основних конструктивних ділянок корсета М1, М2, М3, М4, М5		
Прибавка до напівобхвату грудей третього	ПСГІІІ	0
Прибавка до напівобхвату талії	ПСт	0
Прибавка до напівобхвату стегон	ПСст	0
Прибавка до ширини переду	Пшпер	0
Прибавка до ширини спинки	ПШсп	0
Прибавка до ширини пройми	Пш пр	0
Прибавки до основних конструктивних ділянок спідниці М1, М3, М5		
Прибавка до напівобхвату талії	ПСт	0,5
Прибавка до напівобхвату стегон	ПСст	1,0
Прибавки до основних конструктивних ділянок штанів М2, М4		
Прибавка до напівобхвату талії	ПСт	0,5
Прибавка до напівобхвату стегон	ПСст	1,0
Прибавки до основних конструктивних ділянок шийного корсета М1, М4		
Прибавка до напівобхвату шиї	ПСш	0
Прибавки до основних конструктивних ділянок знімного манжета М1, М2, М4		
Прибавка до обхвату ліктя	ПОл	-2,0
Прибавка до обхвату зап'ястка	ПОз	-2,0
Прибавки до основних конструктивних ділянок знімних гетрів М3, М4		
Прибавка до обхвату щіколотки	ПОщ	-2,0
Прибавка до обхвату литки	ПОлт	-2,0

Проведення розрахунку основних ділянок креслеників таблиця 3.9 виконано для того, щоб визначити конструктивні параметри основних ділянок виробів.

Таблиця 3.11

Розрахунок лінійних вимірів базової конструкції.

Розмір типової фігури 176-84-88

Найменування виміру	Формула	Результати
1	2	3
Корсет М1, М2, М3, М4, М5		
Ширина по лінії грудей	$C_{гг} + П_{гг}$	44,00
Ширина по лінії талії	$C_{т} + П_{т}$	35,00
Ширина по лінії стегон	$C_{ст} + П_{Cст}$	50,00
Спідниця М1, М3, М5		
Ширина талії	$Ш_{т} = C_{т} + П_{Cт}$	35,50
Штани		
Ширина талії	$Ш_{т} = C_{т} + П_{Cт}$	35,50
Ширина стегон	$Ш_{ст} = C_{ст} + П_{Cст}$	51,00
Шийний корсет М2, М4		
Ширина ший	$Ш_{ш} = C_{ш} + П_{Cш}$	18,00
Знімний манжет М1, М2, М4		
Довжина манжета	$Д_{р} - Д_{рлок}$	30,00
Ширина верхнього зрізу манжет	$О_{л} - П_{Ол}$	19,00
Ширина нижнього зрізу манжет	$О_{з} - П_{Оз}$	14,00
Знімні гетри М3, М4		
Довжина гетрів	$В_{к} / 2$	24,5
Ширина верхнього зрізу гетрів	$О_{лт} - П_{Олт}$	24,00
Ширина нижнього зрізу гетрів	$О_{щ} - П_{Ощ}$	19,00

Для створення нової моделі одягу використовується побудова первинного креслення на основі базової конструкції плечового виробу, який виконується в два етапи: побудова креслень базової конструкції деталей та розробка модельних особливостей на цій основі, тому що, все це має великий вплив на якість посадки та естетичне сприйняття одягу на конкретній фігурі.

В основу побудови креслення основи деталей повинно включати всі розмірні ознаки типової фігури. Розмірні ознаки фігури представлені обхватами, повздовжніми, поперечними та проекційними вимірами та діаметрами [69].

Для побудови базової конструкції розміру 176-88-100 було обрано метод систем крою, який ще називається розрахунково- графічним. При побудові креслень одягу за допомогою цього методу користуються різними методиками конструювання. Вони досить прості, забезпечують порівняно надійне визначення форми і розмірів деталей. В основу креслень систем крою покладено дані про розміри тіла людини і прибавки на вільне облягання. За знятими вимірами і розрахунками визначають розміри основних деталей конструкції. В даному дипломному проєкті було обрано Єдину методику конструювання одягу, розроблена Центральним науково- дослідним інститутом швейної промисловості (ЄМКО ЦНДІШП), є однією з перших методик проєктування одягу великих масштабів [70, 71, 72, 73].

Послідовність побудови БК М1 надано в додатку Г, схема кресленика БК в програмі VALENTINA предсталена на зображенні 3.17 – 3.21

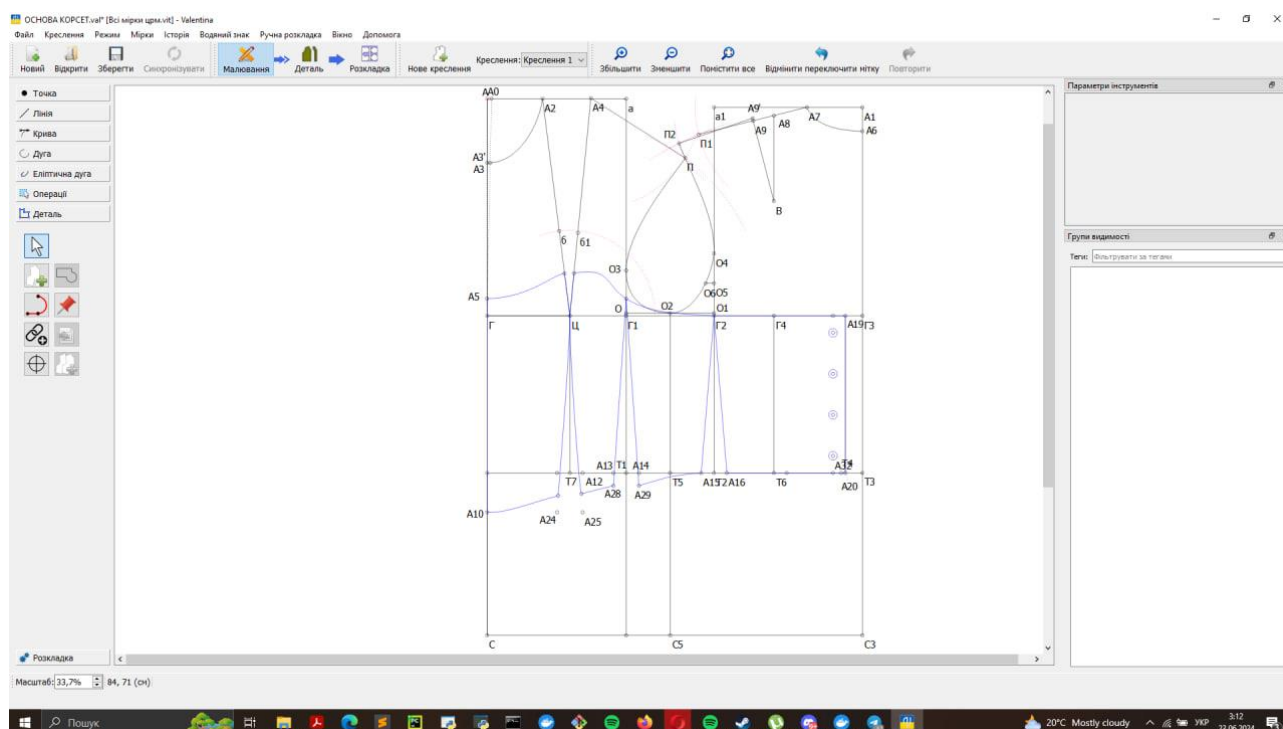

Рис. 3.17 Схема кресленика БК корсета жіночого

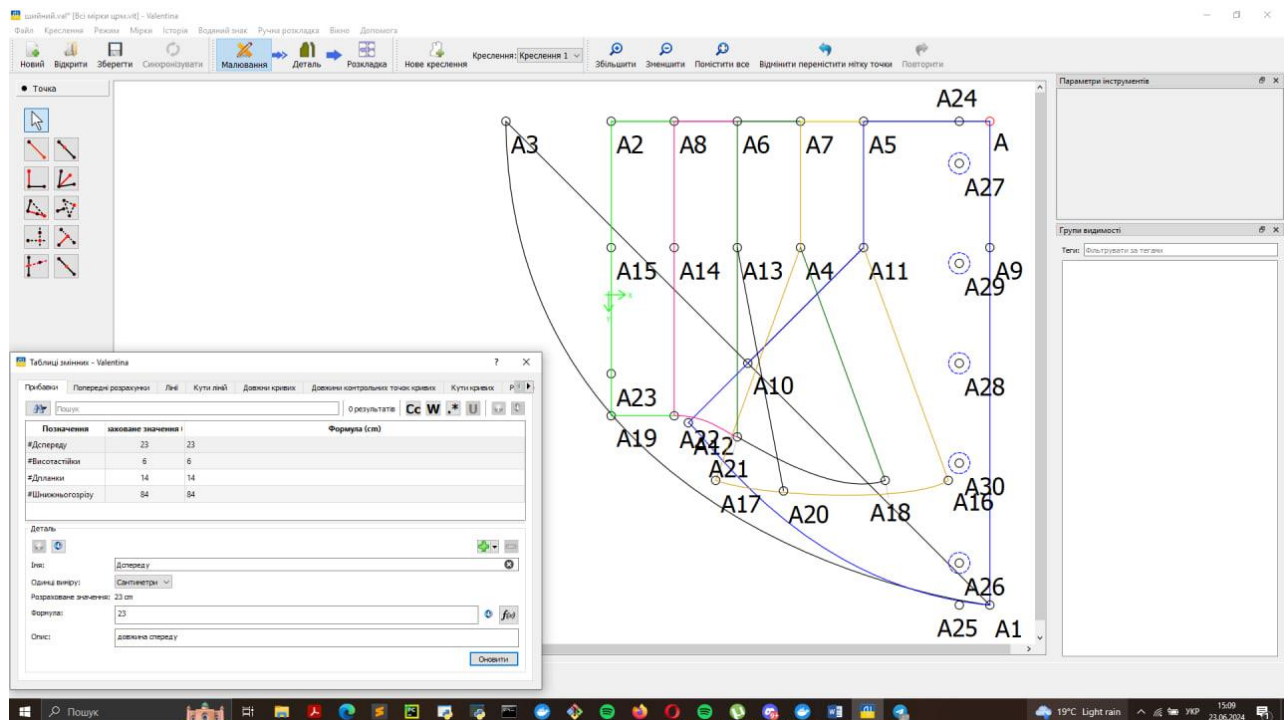

Рис. 3.18 Схема кресленника БК шийного корсета жіночого

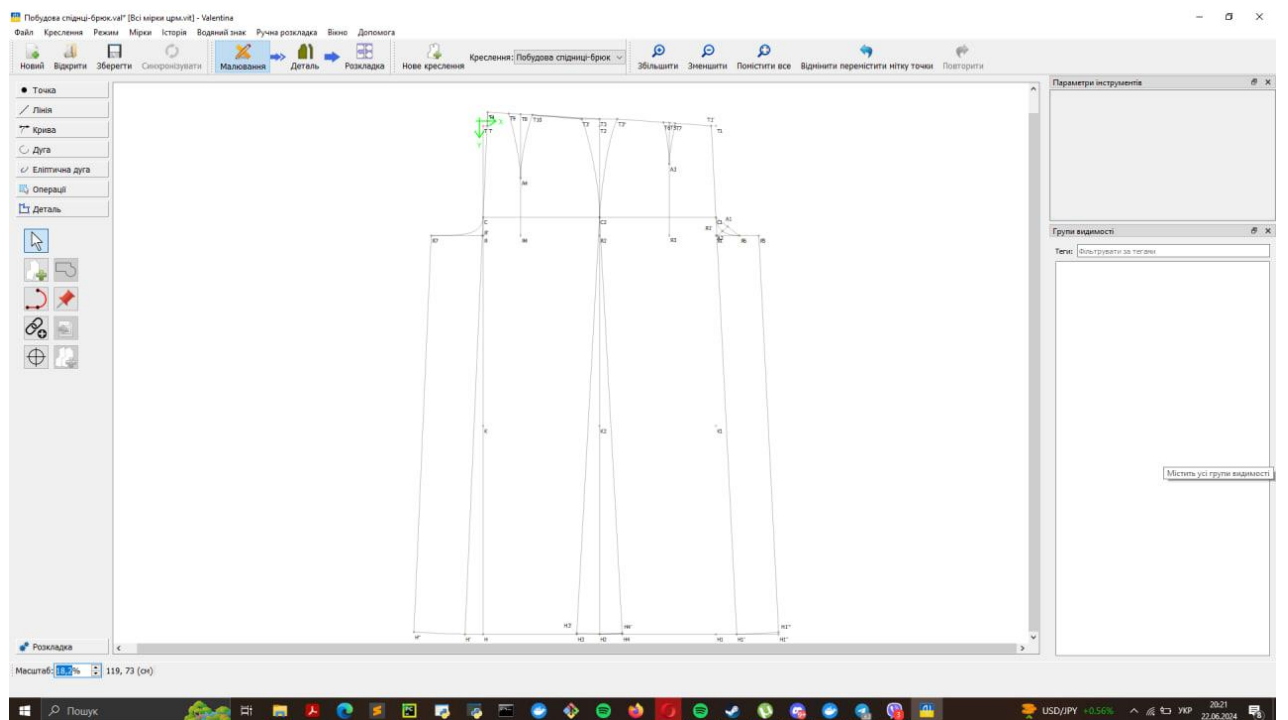

Рис. 3.19 Схема кресленника БК штанів жіночих

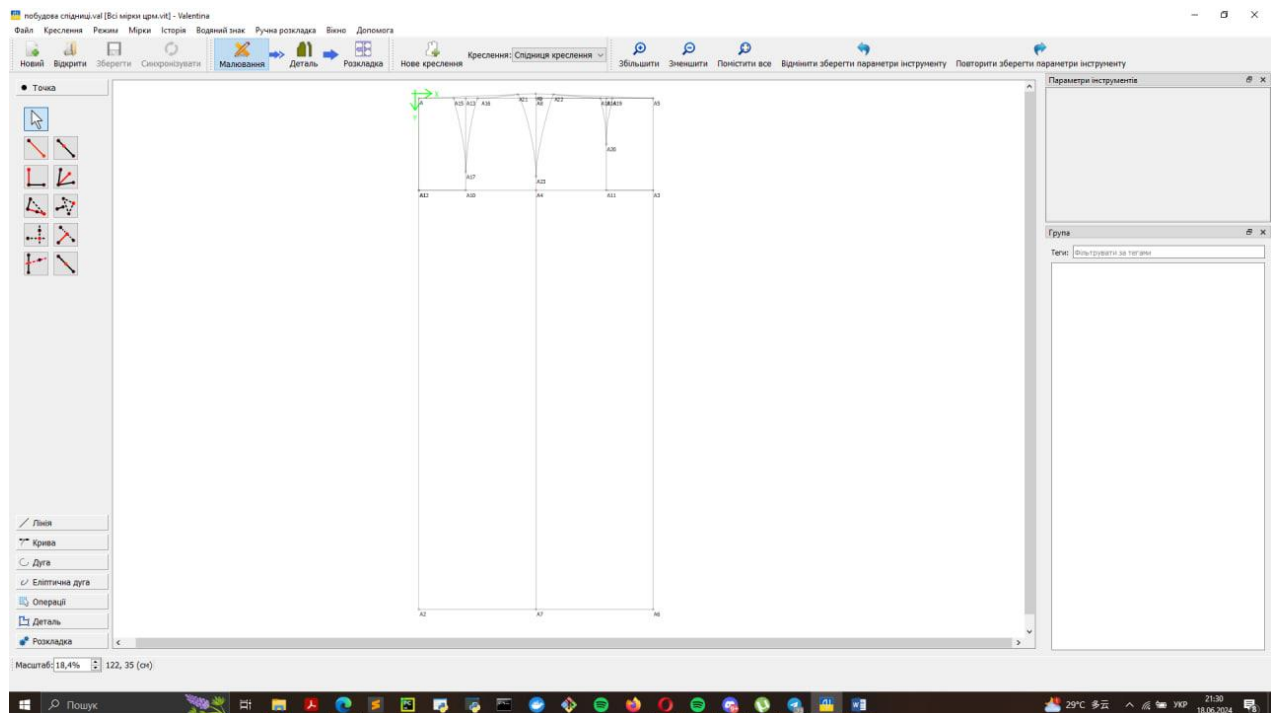

Рис. 3.20 Схема кресленника БК спідниці жіночої

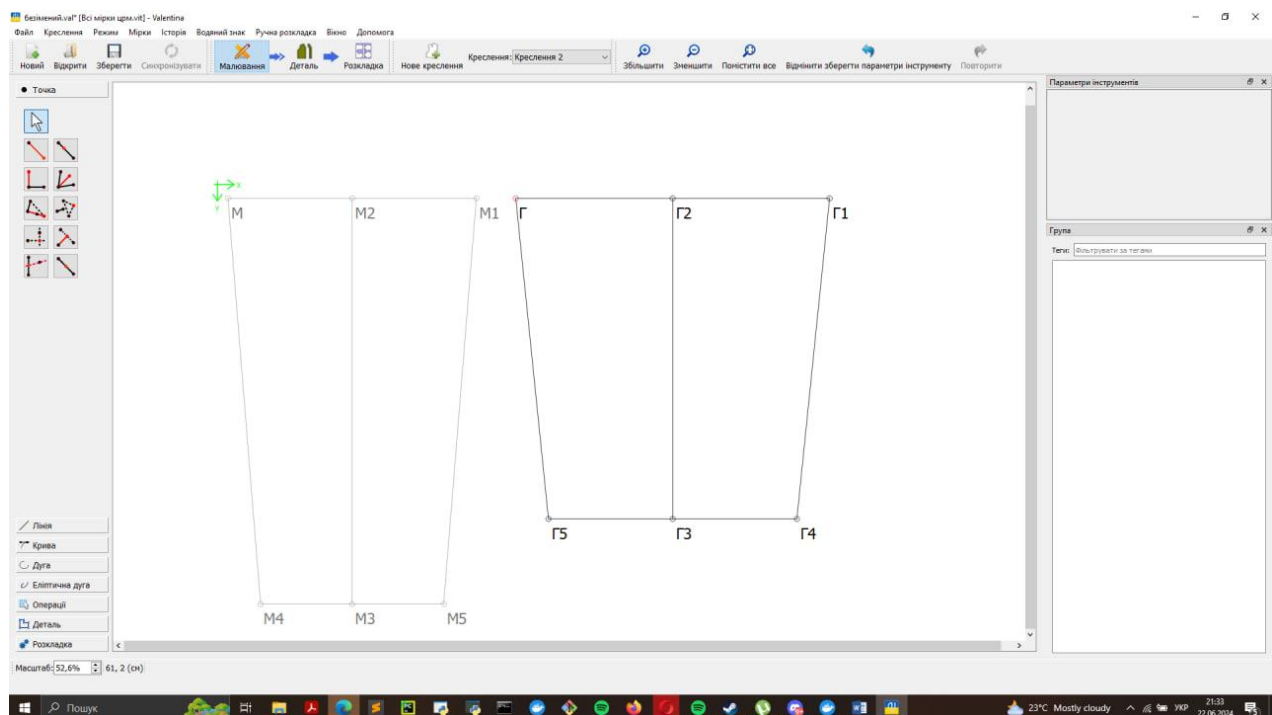
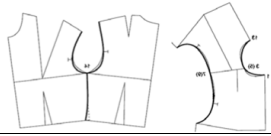

Рис. 3.21 Схема кресленника БК манжетів та гольфів жіночих

Таблиця 3.12

Перевірка якості первинного креслення БК конструкції колекції. Розмір типової фігури 176-84-88

Назва критерію оцінки	Позначення	Розрахункова формула	Величина з креслення БК
1	2	3	4
Відповідність розмірних параметрів на кресленні БК корсета жіночого попереднім розрахункам табл. 3.3		Лінійні параметри креслення відповідають попереднім розрахункам Таблиці 3.11	
Прибавка до напівобхвату грудей корсета жіночого	Псг	44,0-44,0	0
Прибавка до напівобхвату талії корсета жіночого	Пст	35,0-35,0	0
Спряженість криволінійних ліній та перерваних ліній конструкцій		Плечові лінії переді і спинки при зшитих виточках, лінії горловини, пройми та низу. 	
Співрозмірність однойменних конструктивних ліній		Бокові ліній, лінії рельєфів пілочки і спинки, лінії планок	

Первинне креслення деталей базової моделі згідно ескізу було одержано, використовуючи креслення базової конструкції та прийоми конструктивного моделювання першого, другого та третього виду до деталей БК [74].

Схеми моделювання деталей моделей колекції надані на рис. 3.22-3.26. Креслення деталей моделі колекції в програмі Valentina надано в додатку Г.

M1

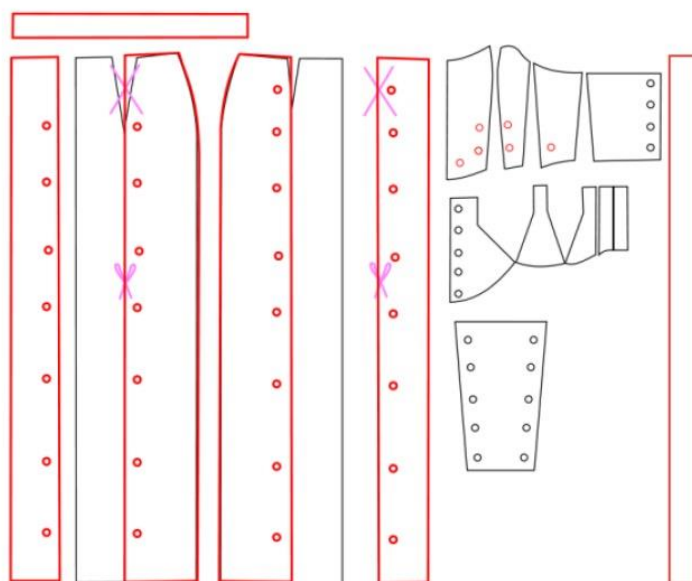

Рис. 3.22. Схема моделювання деталей M1

M2

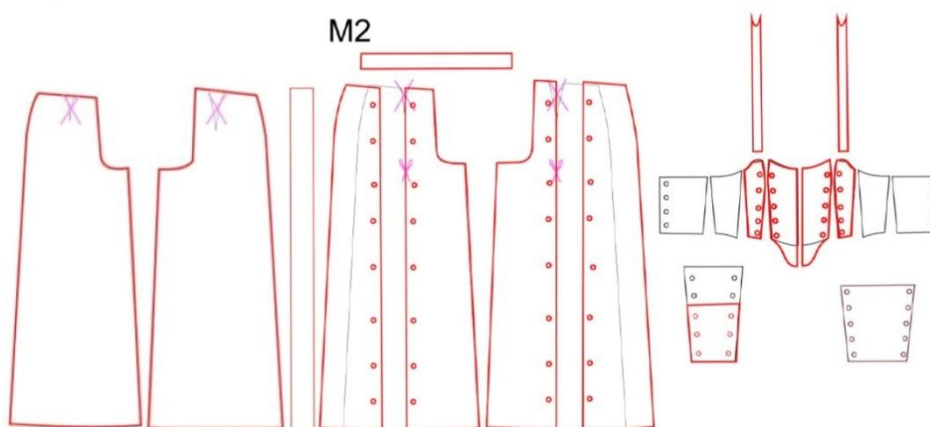

Рис. 3.23. Схема моделювання деталей M2

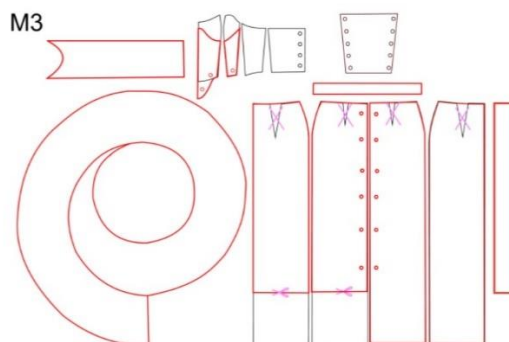

Рис. 3.24. Схема моделювання деталей М3

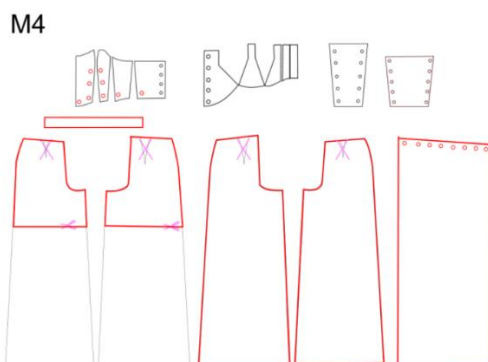

Рис. 3.25. Схема моделювання деталей М4

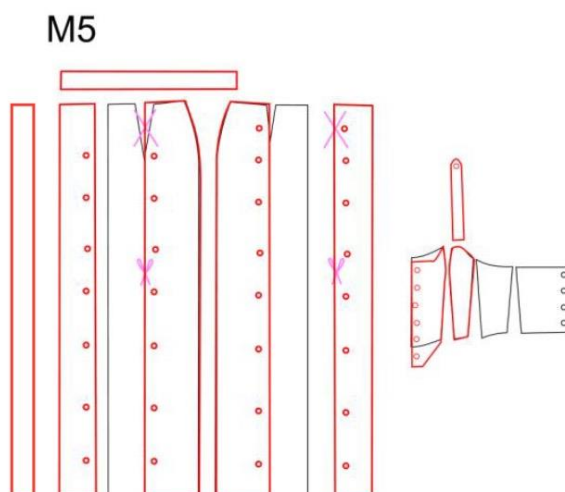

Рис. 3.25. Схема моделювання деталей М5

В процесі моделювання були виконані наступні перетворення: моделювання переду корсета, моделювання спідниці, штанів та манжета жіночих.

3.4 Виготовлення в матеріалі та розробка сценарного образу колекції

Одним з кінцевих етапів є виготовлення моделей колекції в матеріалі.

На рисунку 3.28 – 3.29 , а також у додатку Д представлено фотографічне зображення моделей колекції.

Для колекції «Трипільська Мадонна» головним в образі стали: макіяж пастельних кольорі, який підкреслює природність та колір основного матеріалу, легкі чорні стрілки на очах, що підкреслюють чорний розпис на колекції. Зачіска з розпущеним волоссям та невеличкими косичками біля обличчя, щоб не відволікати увагу від основних деталей. Приклади макіяжу та зачіски зображено на рисунку 3.26.

Проаналізувавши останні покази та модні тенденції було визначено, що для творчої колекції підходять такі аксесуари (рис. 3.26) [75] :

- Прикраси в золотому кольорі, перлини, натуральні камені.
- Взуття на тонкій підшві.
- Корсети, шийні корсети, манжети та декоративні шнури для застібки.

Рис. 3.26. Приклади макіяжу, зачісок та прикрас

Рис. 3.27. Фотографічні зображення колекції «Трипільська Мадонна» для показу

Для показу даної колекції обрано зелений парк з теплими сонячними вечірніми променями, з білою легкою тканиною, що слугувала фоном, та гарно розвивалася та драпірувалася у поривах вітру. Це все налаштовувало глядачів та моделей на магічну атмосферу та поглинало їх в природність та фолкльорність колекції «Трипільська Мадонна». На показі додатковим джерелом звуку було співання птахів та шум дерев, що прекрасно поєднувалося з ідеєю колекції. Моделі дефілюють вздовж дерев та тканини, від подихів вітру тканина та шнурівка моделей колекції розвивалася та створювала ілюзію невагомості та чаклунства. Як і сама колекція місце для показу підкреслювало трипільські мотиви колекції та одночасно, не відволікаючи увагу від продукту показу.

Для показу рекомендована пісня «Nav`» у виконанні Drudkh, це сучасна фолк-балада, де використовуються українські традиційні музичні інструменти та звуки природи. Ця композиція допомогла завершити образ колекції підтримуючи її основну концепцію [76].

Рис. 3.28. Колекція «Тріпільська Мадонна» вигляд спереду

Рис. 3.29. Колекція «Тріпільська Мадонна» вигляд ззаду

На рис 3.28 – 3.29. представлено вигляд спереду та вигляд ззаду колекції «Тріпільська Мадонна», що дають просторове розуміння вигляду виконаної колекції у матеріалі.

3.5. Розробка лекал однієї з моделей колекції

Завершальним етапом проєктування є розробка проєктно-конструкторської документації нової моделі виробу творчої колекції – модель М1.

Лекала отримують шляхом копіювання креслень виробів після технічного моделювання з додаванням припусків на технологічну обробку. За послідовністю виготовлення та виду матеріалу лекала поділяють на три типи: основні, похідні та допоміжні [77]. На дану модель необхідні лекала корсету, спідниці, шийного корсета та знімних манжет. Проєктування лекал здійснюється в САПР Valentina, що значно спрощує роботу. Остаточні лекала оформлено в автоматизованому режимі [78].

На лекала-еталони нанесено:

- 1) номер моделі;
- 2) найменування деталі та кількість деталей до розкрою;
- 3) вид матеріалу;
- 4) маркування виробу;
- 5) напрямок повздовжньої нитки;
- 6) місця вимірів згідно з таблицею вимірів виробу в готовому вигляді;
- 7) основні конструктивні лінії;
- 8) контрольні позначки;
- 9) лінії розмітки виточок, складок та інше.

На одній з основних деталей, які входять у комплект лекал-еталонів, вказано: номер моделі, найменування виробу, вікова група, повнотна група, підпис та прізвище конструктора-розробника, дата розробки, специфікація лекал (Додаток Е, Є, Ж, З, И).

Висновки до розділу 3

В конструкторському розділі дипломного проєкту складається художній образ споживача для якого проєктується колекція. За допомогою аналізу творчого джерела створюються фор-ескізи та згодом ескізи проєктуючої колекції. Ескізний ряд моделей складається з: корсетів, шийних корсетів, штанів, спідниці, манжетів та гольфів. На моделі нанесено декоративний розпис акриловими фарбами.

Проаналізувавши колекцію було створено технічні рисунки з технічними описами моделей. Визначено вихідні деталі для побудови базової моделі колекції на основі методики ЄМКО ЦНДІШП та виконано перевірку якості креслення конструкції.

На кожен з моделей колекції розроблено схеми моделювання деталей конструкції.

Розділ завершується створенням колекції «Трипільська Мадонна» у матеріалі, створено образ моделей та розроблено сценарний образ презентації колекції для участі у конкурсі.

РОЗДІЛ 4. ТЕХНОЛОГІЧНИЙ

4.1 Обґрунтування параметрів виготовлення моделі жіночого корсету

Для виготовлення моделей жіночого одягу важливу роль відіграє вибір сучасного обладнання, яке забезпечить якісне виготовлення виробу. Професійне виробництво неможливо організувати без використання високоточного, швидкого, продуктивного швейного устаткування промислового зразка, яке обладнане засобами малої механізації [80]. Сучасні промислові швейні машини використовуються для надійного з'єднання тканин, обробки країв виробів, декоративної вишивки та орнаментів і виконання інших операцій, з якими не здатна на належному рівні впоратися побутова швейна техніка [81].

Для створення жіночої колекції одягу необхідно використовувати сучасне обладнання, яке дозволяє оптимізувати процес виробництва. Важливим аспектом є правильний вибір матеріалів, який забезпечує привабливий зовнішній вигляд та є ключовим при пошитті. Експлуатаційні характеристики жіночого одягу, таких як корсети та спідниці, залежать від основних, підкладкових і прокладкових матеріалів, а також ниток і фурнітури. При підборі матеріалів важливо враховувати їхні властивості, методи та режими обробки, щоб забезпечити необхідну формостійкість готового виробу на тривалий час.

В якості прокладкового матеріалу обрано дублерин, поліефірові нитки. Матеріали, які використовуються при виготовленні виробу відповідають заданим вимогам [81]. У колекції використано такі матеріали:

- Льон – гіпоалергенний, зносостійкий матеріал, чудово підходить для виконання декоративного розпису.
- Бавовна – практичний, гіпоалергенний, зносостійкий матеріал, чудово підходить для виконання декоративного розпису.
- Дублерин – для дублювання корсета, пояса та планок для люверсів.

В таблиці 4.1 надано характеристики основних, підкладкових та дублюючих матеріалів, наведені характеристики за складом сировини та технічним, хімічним доглядом [82].

Таблиця 4.1

Характеристика текстильних матеріалів творчої жіночої колекції

Назва матеріалу	Умове позначення	Оформлення, оброблення	Переплетення	Вміст складників сировинного складу,	Символи догляду				Лінійна густина ниток, текс		Число ниток на 100 мм		Ширина 	Поверхнева густина, г/м ²
					хімічне чищення	Прання	прасування	відбілювання	основа (довжина)	уток (ширина)	основа (довжина)	уток (ширина)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Льон	4004	Мерсеризоване, вибілене	Полотняне	Льон 100%					150	80	270	250	120	74
Бавовна	184271	Мерсеризоване, вибілене	Полотняне	БВ 100%					100	100	100	100	300	25

Нитки, які використовуються для з'єднання матеріалів та пошиття корсетів, відіграють важливу роль. Вони повинні бути міцними, мати рівномірну товщину, стійке забарвлення та не містити дефектів. Це гарантує довговічність та надійність кожного шва. Характеристики клейових прокладкових матеріалів та швейних ниток наведені в таблицях 4.2 та 4.3 [83, 84].

Таблиця 4.2

Характеристика клейових прокладкових матеріалів

Назва клейового матеріалу	Ширина, см	Поверхнева густина г/м ²	Вид клейового покриття	Температура плавлення, Тпл, °С	Щільність покриття, Кр/см ²	Колір	Сировинний склад, %	Область застосування
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Дублерин	150	35	ПА	125 - 145	55 (22)	білий	ПЕ-100	Дублювання основи корсетів, поясів штанів та спідниці

Таблиця 4.3

Характеристика швейних ниток

Назва	Умове позначення	Лінійна густина, текс	Розривальне зусилля, Н	Вид пакування, довжина намотки, м	Колір	Призначення
1	2	3	4	5	6	7
Gutermann Mara	120	24	1.1	500	Чорний, бежевий, брунатний	Зшивання, обметування, декоративні строчки

Технічний рисунок базових моделей корсету жіночого, шийного корсету, спідниці, манжетів і методів їх обробки представлено на рисунку 4.1 – 4.4.

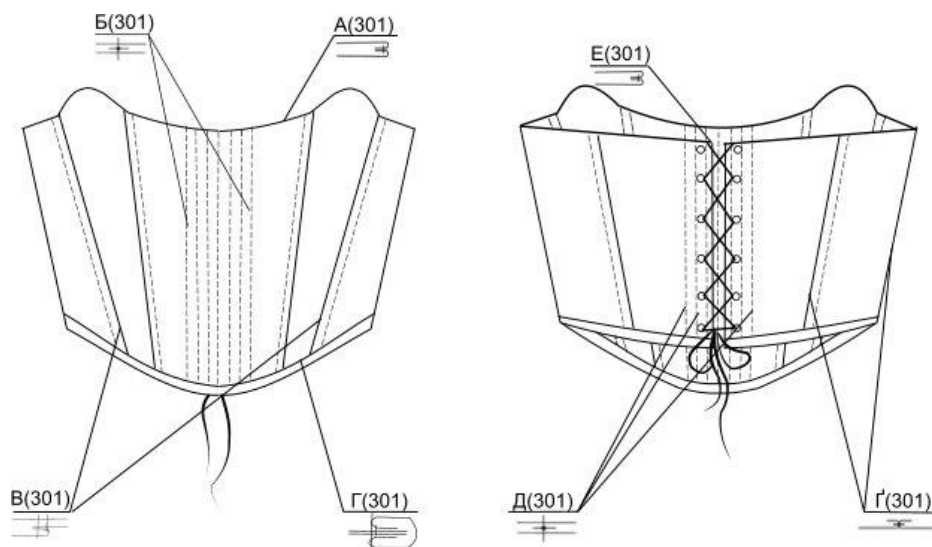

Рис. 4.1. Технічний рисунок базової моделі корсету жіночого та методів її обробки

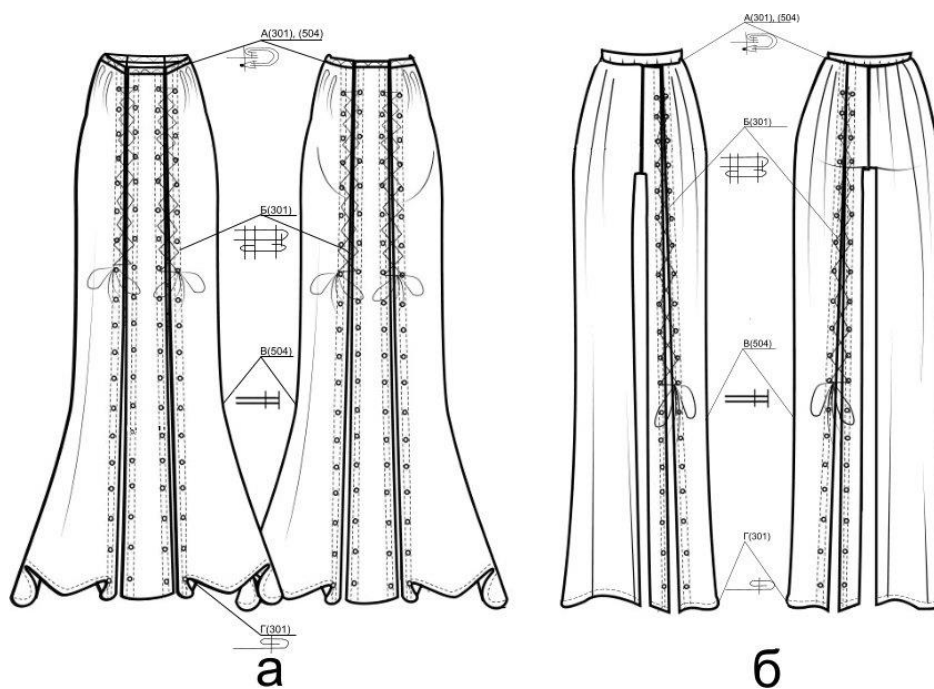

Рис. 4.2. Технічний рисунок базової моделі жіночої сідниці (а) і жіночих штанів (б) та методів її обробки

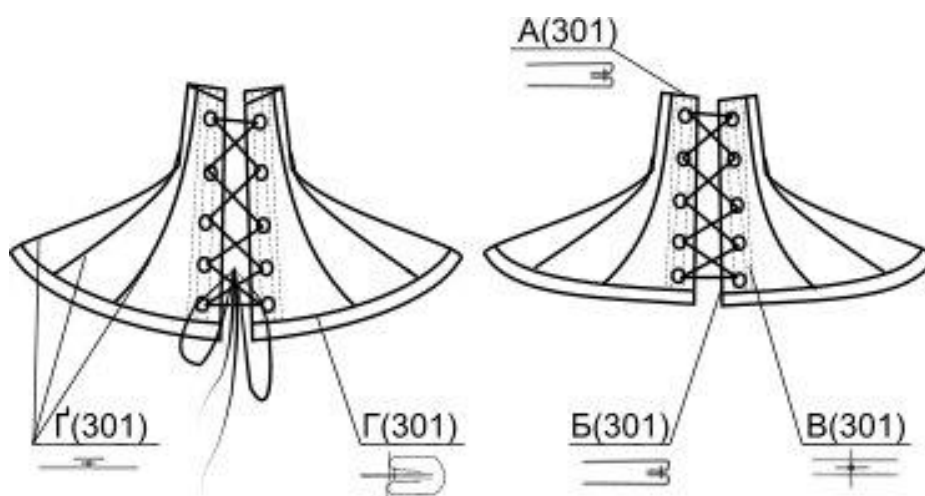

Рис. 4.3. Технічний рисунок базової моделі жіночого шийного корсета та методів її обробки

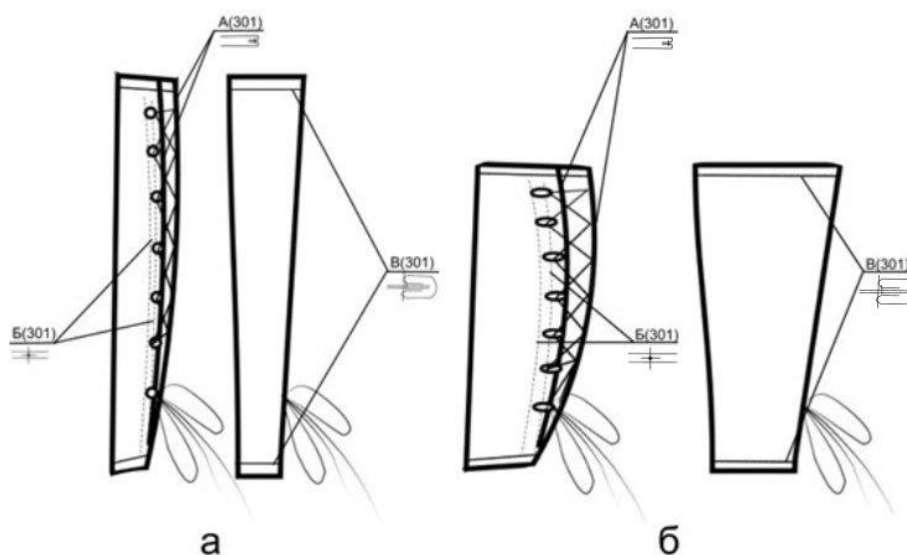
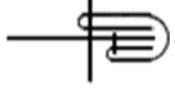

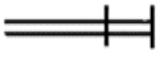
Рис. 4.4. Технічний рисунок знімного манжета жіночого (а) та знімних гетрів жіночих (б) та методів її обробки

Для обґрунтування вибору технологічного обладнання для виконання ниткових з'єднань визначено вимоги до нього та сформульовано технічні характеристики обладнання, які наведені в таблиці 4.4. Технічні характеристики швейного обладнання були взяті з наступних джерел: [85, 86, 87].

Вимоги до з'єднання та обладнання для виготовлення комплекту

Технологічні вимоги	Технічні ознаки обладнання
1	2
Ниткове з'єднання А	
1. Найменування операції: обробка рельєфів, планки спинки, нижнього та верхнього зрізу корсету; поясу, обробка деталей спідниці, штанів, манжетів та гольфів.	1. Призначення машини: Універсальна прямострочна «JACK» JK-F5-7
2. Асортимент матеріалів, що обробляються: бавовняна та льняна тканини. Нитка: 100% поліестер (фірми MAXIMA)	2. Вид стібка, геометрія та параметри строчки: 301 – двох ниткова, пряма човникова строчка Величина стібка – 3-7 мм Між голкова відстань – 4 мм
3. Тип стібка, параметри строчки: 301 двухниткова, пряма човникова строчка. 3-5 стібків в 1 см.	3. Вид з'єднання матеріалів (код шва): 1.01.01/301 14.01/301 1.01.01/301 6.03.01/ 301
4. Вид строчки: безпосадочна строчка	4. Механізм переміщення матеріалу: диференційний нижній транспортер
5. Припустимі відхилення по ширині шва: $\pm 0,2$ мм	5. Автоматизація допоміжних операцій: підйом лапки, виконання закріпки, засіб малої механізації для виконання обконтурального шва.
6. Форма закріпки: подвійна закріпка	6. Продуктивність машини: середня

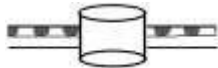
Продовження таблиці 4.4

1	2
7.Кількість шарів та товщина матеріалу: середня товщина матеріалу (основа корсету – 4 шари)	7.Можливість використання для виконання інших операцій: обробка рельєфів та нижнього і верхнього зрізу корсетів
8.Наявність потовщених ділянок: рельєфи корсету, обробка низу та верху корсету	8.Рівень якості виконання операцій: середній
9.Продуктивність обладнання: середня	
10.Обрізання зрізів: відсутнє	
11.Автоматизація допоміжних операцій: підйом лапки, зупинка голки у крайньому верхньому Положенні, автоматична система змащування	
12.Автоматизоване укладання деталей, що обробляються: відсутнє.	
Ниткове з'єднання Б	
1.Найменування операцій: обметування зрізів деталей спідниці та штанів	Призначення машини: спеціальна обметувальна машина «Bruce X3»
2.Асортимент матеріалів, що обробляються: бавовняна та льняна тканини. Нитка: 100% поліестер (фірми MAXIMA)	2.Вид стібка, геометрія та параметри строчки: ланцюговий, 4 нитковий зшивально-обметувальний шов Код стібка: 504 Ширина обметування: 7 мм Частота стібків: 6 стібків в 1 см
	3.Вид з'єднання матеріалів (код шва): 1.01.02/504

Продовження таблиці 4.4

1	2
4.Вид строчки: безпосадочна строчка	4.Механізм переміщення матеріалу: нижній транспортер
5.Припустимі відхилення по ширині шва: $\pm 0,1$ мм	5. Автоматизація допоміжних операцій: обрізання ниток, підйом лапки, автоматизована змазка механізмів
6.Форма закріпки: закріпка не передбачається	6.Продуктивність машини: 7500 об/хв
7.Кількість шарів та товщина матеріалу: легка та середня товщина матеріалу	7.Можливість використання для виконання інших операцій: низу спідниці, бокових швів, та середнього шва спинки
8.Наявність потовщених ділянок: немає	8. Рівень якості виконання операцій: високий
9.Продуктивність обладнання: середня	
10.Обрізання зрізів: наявне.	
11.Автоматизація допоміжних операцій: підйом лапки, зупинка голки у крайньому верхньому положенні.	
Прес для установки люверсів	
1.Найменування операцій: установка металевих люверсів для одягу	Призначення пресу: спеціальний прес «ТЕР-2» для установки фурнітури

Продовження таблиці 4.4

1	2
2.Асортимент матеріалів люверса: метал, пластик	2.Вид стібка, геометрія та параметри строчки: Код стібка: LVR Ширина отвору: 5 мм Частота установки: 25 мм (корсет, шийний корсет, манжети, люверси); 500 мм (спідниця, штани)
3. Спосіб установки: механічний чи ручний привід для забезпечення необхідного тиску та закріплення фурнітури на тканині або іншому матеріалі.	3.Вид з'єднання матеріалів (код шва): LVR
4.Вид строчки:	4.Механізм переміщення матеріалу: ручний
5.Припустимі відхилення по ширині шва:	5. Автоматизація допоміжних операцій:
6.Форма закріплення: заглушка	6.Продуктивність машини: 10 од. за хв
7.Кількість шарів та товщина матеріалу: легка та середня товщина матеріалу	7.Можливість використання для виконання інших операцій: встановлення декоративних каменів, кнопок-застібок, , отвори для ременів
8.Наявність потовщених ділянок: планка	8.Рівень якості виконання операцій: середній
9.Продуктивність обладнання: низька	
10.Прорізання отворів: відсутнє	

Параметри ниткових з'єднань для виготовлення творчої колекції жіночого одягу надані в таблиці 4.5 [88].

Таблиця 4.5

Параметри ниткових з'єднувань для виготовлення базової моделі

Найменування шва (ДСТУ ISO 4916 :2005)	Кодове позначення шва (ДСТУ ISO 4916 :2005)	Найменування технологічної операції де застосовується шов	Кількість стібків на 10 мм строчки	Ширина шва, мм	Вид машини	Графічне або умовне зображення шва (ДСТУ ISO 4916)
1	2	3	4	5	6	7
Зшивний	1.01.01	Прокладання оздоблювальний строчок, рельєфів корсета	3-5	10 мм	М	
Обметувальний	1.01.02	Обметування зрізів	3-5	7 мм	СМ	
В підгін з відкритим зрізом	6.02.06	Запрасування відкритого зрізу низу спідниці, штанів	3-5	10 мм	М	
Зшивний з розрасуванням з обметаними зрізами	1.01.05	Зшивання бічних та середнього зрізу спідниць та штанів, які розпрасовуються	3-5	10 мм	М, СМ	
Обшивний	1.01.01	Обшивання основи корсету підкладкою	3-5	10 мм	М	

Характеристика обладнання для дублювання деталей, обладнання ВТО, швейне обладнання загального та спеціального призначення для виготовлення колекції жіночих комплектів надано в таблицях 4.6-4.8.

Таблиця 4.6

Характеристика обладнання для установки люверсів

Обладнання, фірма	Матеріал	Вага	Габарити
1	4	5	6
Пресс ТЕР-2 Фірма «Yeten» Турція	Алюмініє вий	3 кг	30x28x40

Таблиця 4.7

Характеристика універсальних та спеціальних швейних машин

Клас, виробник, країна	Технологічне призначення	Кодове позначення стібка (ДСТУ ISO 4916 :2005)	Максимальна частота обертання головного валу	Максимальна довжина стібка, мм	Максимальна товщина матеріалу під лапкою, мм	Додаткові відомості (тип механізму переміщення матеріалу, робочі органи, додаткові функції)
1	2	3	4	5	6	7
«JACK» JK-F5-7	Для зшивання, пришивання, вшивання, настрочування, застрочування	301	3500	7	5.8	Автоматична смазка, диференційна подача матеріалу, підйом лапки
BRUCE BRC- X3-4- M2-24	Для обметування зрізів	503	7500	7	5.8	Автоматична смазка, обрізування припусків, ширина обметувальної строчки 7 мм

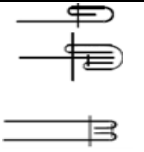
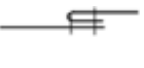
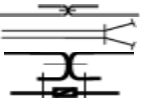
Таблиця 4.8

Характеристика обладнання для ВТО

Найменування та марка обладнання, фірма	Технологічне призначення	Маса, кг	Технічні параметри					Додаткові відомості	
			Тиск пара, МПа	Спосіб нагрівання подушок		Витрати пар, км/год	Наявність системи охолодження	Тип подушок	Спосіб отримання пари
				електричн ий	паровий				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Silter Super mini 2035	Прасування	8.5	2.5	-	-	0-6	ні	-	водяний

Таблиця 4.9

Параметри ВТО для виготовлення комплекту

Найменування технологічної операції (ГОСТ 2162-93)	Найменування тканин, умовне позначення	Тип обладнання	температура нагріву праски, °С	Зволоження W, %	Тиск пари Р, МПа	Час обробки, с				Графічне або умовне зображення операції
						пропарювання	прасування	охолодження	сумарний	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Припра- совування	сітка, маркізет	Праска 20035 «Silter», Турція	110	25	0,5	-	5	5	10	
Запрасо- вування	бавовна, льон	Праска 20035 «Silter», Турція	110	25	0,5	5	7	5	17	
Розпрасо- вування	бавовна, льон	Праска 20035 «Silter», Турція	110	25	0,5	5	7	5	17	

Обґрунтування параметрів виготовлення моделі жіночого корсету стали підґрунтям у розробці технологічної послідовності обробки моделі.

4.2. Розробка технологічної послідовності обробки моделі М1

В останньому розділі була представлена технологічна послідовність обробки одного комплекту із колекції жіночого одягу, та подана у вигляді табличної форми. Технологічна послідовність обробки виробу описує порядок виконання неподільних технологічних операцій при виготовленому виробі, вказуючи на вид робіт, клас та марку використовуваного обладнання [89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100].

Таблиця 4.10

Технологічна послідовність обробки корсета з комплекту колекції М1

№ ТНО	Зміст технологічно неподільної операції (ТНО)	Спеціальність	Розряд	Норма часу, с	Обладнання (клас, виробник) та пристосування
1	2	3	4	5	6
Запуск					
1	Отримання крою з розкрійного цеху, реєстрація деталей крою	Р	2	55	-
2	Підбір пачок крою	Р	1	35	Стелаж, полиця
3	Перевірка наявності основних деталей, уточнення ліній і позначок, перевірка симетрії та якості крою, перевірка деталей крою на наявність дефектів	Р	2	30	Стіл
4	Запуск деталей крою в потік	Р	1	25	-
5	Ведення книги запуску	Р	1	10	Книга, стіл
Всього:				155	
Заготівельні операції					
6	Дублювання деталей (верху та підкладки корсета)	П	3	60	Праска Silter
7	Нарізання косої бейки для обробки нижнього зрізу корсета	Р	2	20	Ножниці
8	Зшивання косої бейки між собою	М	2	60	«JACK» JK-F5-7
9	Нарізання китового вуса по довжині з одночасним заокругленням країв	Р	2	68	Лінійка, ножиці
10	Пропарювання китового вуса	П	2	20	Праска Silter
Всього:				208	
Обробка деталей верху корсета					

Продовження таблиці 4.10

1	2	3	4	5	6
11	Зшивання центральних зрізів переду на ширину 5 мм	М	3	30	«JACK» JK-F5-7
12	Зшивання зрізів рельєфів переду на ширину 5 мм	М	3	60	«JACK» JK-F5-7
13	Зшивання зрізів рельєфів спинки на ширину 5 мм	М	3	60	«JACK» JK-F5-7
14	Зшивання бічних зрізів корсету на ширину 5 мм	М	3	40	«JACK» JK-F5-7
15	Розпрасування припусків швів зшивання рельєфів, бічних та центрального переду	П	2	180	Праска Silter Super mini 2035
Всього:				370	
Монтаж корсета					
16	Обшивання корсета підкладкою по середніх зрізах спинки та верхньому зрізу корсета	М	3	100	«JACK» JK-F5-7
17	Надсікання припусків шва обшивання корсету підкладкою	Р	2	50	Ножиці
18	Вивертання та виправлення корсета на лицьову сторону	Р	3	325	Стіл, крейда
19	Припрасування корсета з одночасним утворенням переканту на підкладці корсета	П	3	440	Праска Silter Super mini 2035
20	Прокладання оздоблюючої строчки на ширину 0,5 мм від краю спинки	М	2	30	«JACK» JK-F5-7
21	Прокладання строчки на ширину 15 та 20 мм від краю спинки утворюючи планку корсету	М	3	98	«JACK» JK-F5-7
22	Прокладання оздоблюючої строчки по швах зшивання рельєфів, бічних та центрального переду	М	3	140	«JACK» JK-F5-7
23	Прокладання оздоблюючої строчки справа та зліва від швів зшивання рельєфів, бічних та центрального переду на відстанні 0.5 мм	М	2	310	«JACK» JK-F5-7
24	Намічування місця прокладання оздоблюючих строчок центральної деталі корсета	Р	2	20	Стіл, лінійка, крейда
25	Прокладання оздоблюючих строчок центральної деталі корсета на відстанні 0.5 мм	М	2	80	«JACK» JK-F5-7
26	Встановлення китових вусів у центральний шов корсету, рельєфи переду, бокові шви, рельєфи спинки, планки спинки	Р	2	450	Стіл
27	Обкантивання нижнього зрізу корсету косою бейкою	М	3	90	«JACK», Окантовувальний пристрій A10 (15/16") 24mm
28	Припрасування нижнього зрізу корсету	П	2	15	Праска Silter Super mini 2035

Продовження таблиці 4.10

1	2	3	4	5	6
29	Намічування місця розташування люверсів	Р	3	120	Стіл, лекало для намітки, крейда, ножиці, Пресс ТЕР-2
30	Встановлення люверсів	Р	3	480	Пресс ТЕР-2
31	Перевірка якості встановлення люверсів	Р	2	40	Стіл
32	Кінцева ВТО готового корсету	П	2	55	Праска Silter Super mini 2035
Всього:				2843	
Оздоблюючі операції					
33	Намічання місця розташування ручного розпису акриловими фарбами по тканині	Р	2	100	Стіл для ручних робіт, крейда
34	Розписування корсета акриловими фарбами по тканині	Р	3	400	Стіл для ручних робіт, акрилова фарба по тканинці, пензлики
35	Чищення розпису	Р	2	10	Вологі серветки
36	Закріплення ручного акрилового розпису	П	2	40	Праска Silter Super mini 2035
Кінцеві операції					
37	Чищення корсету	Р	2	55	Ножиці
38	Контроль якості виготовлення корсету	Р	2	40	Стіл для ручних робіт
39	Маркування корсету, навішування ярликів	Р	2	15	Стіл для ручних робіт
40	Пакування корсету	Р	2	30	Стіл для ручних робіт
Всього :				140	
Всього по виробу:				4266	

Таблиця 4.11

Технологічна послідовність обробки спідниці з комплекту колекції М1

№ ТНО	Зміст технологічно неподільної операції (ТНО)	Спеціальність	Розряд	Норма часу, с	Обладнання (клас, виробник) та пристосування
1	2	3	4	5	6
Запуск					
1	Отримання крою з розкрійного цеху, реєстрація деталей крою	Р	2	55	-
2	Підбір пачок крою	Р	1	35	Стелаж, полиця
3	Перевірка наявності основних деталей, уточнення ліній і позначок, перевірка симетрії та якості крою, перевірка деталей крою на наявність дефектів	Р	2	30	Стіл
4	Запуск деталей крою в потік	Р	1	25	-
5	Ведення книги запуску	Р	1	10	Книга, стіл
Всього:				155	
Обробка спідниці					
6	Обметування бічних зрізів заднього та переднього полотнища спідниці	С	3	100	BRUCE BRC-X3-4-M2-24
7	Зшивання бічних зрізів спідниці	М	3	85	«JACK» JK-F5-7
8	Розпрасування припусків шва зшивання бічних зрізів спідниці	П	2	50	Праска Silter Super mini 2035
9	Дублювання деталей планок під люверси	П	3	210	Праска Silter
10	Настрочування центральних та бічних деталей переднього та заднього полотнища спідниці на планку	М	3	320	«JACK» JK-F5-7
11	Припрасування планок спідниці з одночасним підгинанням країв	П	3	240	Праска Silter Super mini 2035
12	Прокладання оздоблюючої строчки на ширину 0,5 мм від краю планки	М	2	450	«JACK» JK-F5-7
13	Прокладання оздоблюючої строчки на ширину 15 мм від краю планки	М	3	480	«JACK» JK-F5-7
14	Припрасування планки спідниці	П	2	90	Праска Silter Super mini 2035
15	Уточнення лінії низу спідниці	Р	2	75	Ножиці, сантиметрова стрічка
16	Обметування нижнього зрізу спідниці	С	3	30	BRUCE BRC-X3-4-M2-24

Продовження таблиці 4.11

1	2	3	4	5	6
17	Приprasування нижнього зрізу спідниці	П	3	45	Праска Silter Super mini 2035
18	Прокладання оздоблюючої строчки на ширину 20 мм від нижнього зрізу спідниці	М	2	90	«JACK» JK-F5-7
19	Намічування місця розташування люверсів	Р	3	320	Стіл, лекало для намітки, крейда, ножиці, Пресс ТЕР-2
20	Встановлення люверсів	Р	3	950	Пресс ТЕР-2
21	Перевірка якості встановлення люверсів	Р	2	80	Стіл
Всього:				3615	
Обробка поясу спідниці					
22	Зшивання кінців поясу на відстані 10 мм, залишаючи отвір 2,5 см для встановлення резинки	М	2	20	«JACK» JK-F5-7
23	Розprasування припусків поясу	П	2	15	Праска Silter
24	Приprasування поясу	П	2	20	Праска Silter Super mini 2035
25	Фіксування шпильками поясу по верхньому зрізу спідниці	Р	3	50	Шпильки
26	Пришивання поясу до спідниці	М	3	75	«JACK» JK-F5-7
27	Обметування верхнього зрізу спідниці та поясу	С	3	45	BRUCE BRC-X3-4-M2-24
28	Приprasування поясу з заprasуванням припуску на спідницю	П	2	35	Праска Silter Super mini 2035
29	Встановлення еластичної резинки в отвір поясу	Р	2	40	Стіл, ножиці, булавка
30	Зшивання кінців еластичної резинки	М	2	15	«JACK» JK-F5-7
31	Зшивання отвору для еластичної резинки ручим потаємним швом	Р	3	30	Голка, ножиці
32	Приprasування готового поясу	П	2	15	Праска Silter Super mini 2035
33	Кінцева ВТО готового корсету	П	2	105	Праска Silter Super mini 2035
Всього:				465	
Оздоблюючи операції					
34	Намічання місця розташування ручного розпису акриловими фарбами по тканині	Р	2	200	Стіл для ручних робіт, крейда
35	Розписування спідниці акриловими фарбами по тканині	Р	3	800	Стіл для ручних робіт, акрилова фарба по тканинці, пензлики

Продовження таблиці 4.11

1	2	3	4	5	6
36	Чищення розпису	Р	2	30	Вологі серветки
37	Закріплення ручного акрилового розпису	П	2	80	Праска Silter
Всього:				1110	
Кінцеві операції					
38	Чищення спідниці	Р	2	55	Ножиці
39	Контроль якості	Р	2	120	Стіл для ручних робіт
40	Маркування спідниці	Р	2	55	Стіл для ручних робіт
41	Запакування спідниці	Р	2	180	Стіл для ручних робіт
Всього:				355	
Всього по виробу:				5755	

Таблиця 4.12

Технологічна послідовність обробки шийного корсета з комплекту колекції М1

№ ТНО	Зміст технологічно неподільної операції (ТНО)	Спеціальність	Розряд	Норма часу, с	Обладнання (клас, виробник) та пристосування
1	2	3	4	5	6
Запуск					
1	Отримання крою з розкрійного цеху, реєстрація деталей крою	Р	2	55	-
2	Підбір пачок крою	Р	1	35	Стелаж, полиця
3	Перевірка наявності основних деталей, уточнення ліній і позначок, перевірка симетрії та якості крою, перевірка деталей крою на наявність дефектів	Р	2	30	Стіл
4	Запуск деталей крою в потік	Р	1	25	-
5	Ведення книги запуску	Р	1	10	Книга, стіл
Всього:				155	
Заготівельні операції					
6	Дублювання деталей (верху та підкладки шийного корсета)	П	3	60	Праска Silter Super mini 2035
7	Нарізання косої бейки для обробки нижнього зрізу корсета	Р	2	20	Ножниці
8	Зшивання косої бейки між собою	М	2	60	«JACK» JK-F5-7
Всього:				140	
Обробка шийного корсета					
9	Зшивання деталей верху шийного корсета по бічних зрізів на ширину 5 мм	М	3	100	«JACK» JK-F5-7
10	Розпрасування припусків швів зшивання деталей верху шийного корсета	П	2	150	Праска Silter Super mini 2035
11	Зшивання деталей підкладки шийного корсета по бічних зрізів на ширину 5 мм	М	3	100	«JACK» JK-F5-7
12	Розпрасування припусків швів зшивання деталей підкладки шийного корсета	П	2	150	Праска Silter Super mini 2035
Всього:				500	
Монтаж шийного корсета					
13	Обшивання шийного корсета підкладкою по середніх зрізах спинки, переду та верхньому зрізу корсета	М	3	150	«JACK» JK-F5-7
14	Надсікання припусків шва обшивання корсету підкладкою	Р	2	50	Ножиці
15	Вивертання та виправлення корсета на лицьову сторону	Р	3	225	Стіл, крейда

Продовження таблиці 4.12

1	2	3	4	5	6
16	Приprasування корсета з одночасним утворенням переканту на підкладці корсета	П	3	240	Праска Silter Super mini 2035
17	Прокладання оздоблюючої строчки на ширину 0,5 мм від краю на спинці та переду	М	2	60	«JACK» JK-F5-7
18	Прокладання строчки на ширину 15 та 20 мм від краю на спинці та переду	М	3	120	«JACK» JK-F5-7
19	Обкантування нижнього зрізу шийного корсету косою бейкою	М	3	90	«JACK» JK-F5-7 Окантовувальний пристрій A10 (15/16") 24mm
20	Приprasування нижнього зрізу шийного корсету	П	2	15	Праска Silter Super mini 2035
21	Намічування місця розташування люверсів	Р	3	120	Стіл, лекало для намітки, крейда, ножиці, Пресс ТЕР-2
22	Встановлення люверсів	Р	3	280	Пресс ТЕР-2
23	Перевірка якості встановлення люверсів	Р	2	40	Стіл
24	Кінцева ВТО готового шийного корсету	П	2	55	Праска Silter Super mini 2035
Всього:				1445	
Оздоблюючі операції					
33	Намічання місця розташування ручного розпису акриловими фарбами по тканині	Р	2	50	Стіл для ручних робіт, крейда
34	Розписування шийного корсета акриловими фарбами по тканині	Р	3	250	Стіл для ручних робіт, акрилова фарба по тканинці, пензлики
35	Чищення розпису	Р	2	10	Вологі серветки
36	Закріплення ручного акрилового розпису	П	2	40	Праска Silter Super mini 2035
Всього:				350	
Кінцеві операції					
37	Чищення шийного корсету	Р	2	55	Ножиці
38	Контроль якості виготовлення шийного корсету	Р	2	40	Стіл для ручних робіт
39	Маркування шийного корсету, навішування ярликів	Р	2	15	Стіл для ручних робіт
40	Пакування шийного корсету	Р	2	30	Стіл для ручних робіт
Всього:				355	
Всього по виробу:				2945	

Таблиця 4.13

Технологічна послідовність обробки знімного манжета з комплекту колекції М1

№ ТНО	Зміст технологічно неподільної операції (ТНО)	Спеціальність	Розряд	Норма часу, с	Обладнання (клас, виробник) та пристосування
1	2	3	4	5	6
Запуск					
1	Отримання крою з розкрійного цеху, реєстрація деталей крою	Р	2	55	-
2	Підбір пачок крою	Р	1	35	Стелаж, полиця
3	Перевірка наявності основних деталей, уточнення ліній і позначок, перевірка симетрії та якості крою, перевірка деталей крою на наявність дефектів	Р	2	30	Стіл
4	Запуск деталей крою в потік	Р	1	25	-
5	Ведення книги запуску	Р	1	10	Книга, стіл
Всього:				155	
Заготівельні операції					
6	Дублювання деталей (верху та підкладки манжета)	П	3	30	Праска Silter Super mini 2035
7	Нарізання косої бейки для обробки нижнього зрізу корсета	Р	2	20	Ножниці
8	Зшивання косої бейки між собою	М	2	10	«JACK» JK-F5-7
Всього:				60	
Обробка знімного манжета					
9	Зшивання деталей верху та підкладки манжета по бічних зрізів на ширину 5 мм	М	3	50	«JACK» JK-F5-7
10	Розпрасування припусків швів зшивання деталей верху та підкладки манжета	П	2	40	Праска Silter Super mini 2035
Всього:				90	
Монтаж знімного манжета					
11	Прокладання оздоблюючої строчки на ширину 0,5 мм від краю	М	2	50	«JACK» JK-F5-7
12	Прокладання строчки на ширину 15 та 20 мм від краю	М	3	100	«JACK» JK-F5-7
13	Обкantungвання нижнього та верхнього зрізів манжета косою бейкою	М	3	150	«JACK» JK-F5-7 Окантовувальний пристрій A10 (15/16") 24mm
14	Припрасування нижнього та верхнього зрізів корсета	П	2	20	Праска Silter Super mini 2035

Продовження таблиці 4.13

1	2	3	4	5	6
15	Намічавання місця розташування люверсів	Р	3	100	Стіл, лекало для намітки, крейда, ножиці, Пресс ТЕР-2
16	Встановлення люверсів	Р	3	250	Пресс ТЕР-2
17	Перевірка якості встановлення люверсів	Р	2	40	Стіл
18	Кінцева ВТО готового манжета	П	2	55	Праска Silter Super mini 2035
Всього:				765	
Оздоблюючи операції					
19	Намічання місця розташування ручного розпису акриловими фарбами по тканині	Р	2	50	Стіл для ручних робіт, крейда
20	Розписування манжета акриловими фарбами по тканині	Р	3	200	Стіл для ручних робіт, акрилова фарба по тканинці, пензлики
21	Чищення розпису	Р	2	10	Вологі серветки
22	Закріплення ручного акрилового розпису	П	2	40	Праска Silter Super mini 2035
Всього:				300	
Кінцеві операції					
23	Чищення манжета	Р	2	55	Ножиці
24	Контроль якості виготовлення манжета	Р	2	40	Стіл для ручних робіт
25	Маркування манжета, навішування ярликів	Р	2	15	Стіл для ручних робіт
26	Пакування манжета	Р	2	30	Стіл для ручних робіт
Всього:				355	
Всього по виробу:				1725	

Таким чином, виготовлено базову модель колекції, яка складається з корсета, спідниці, шийного корсета та знімного манжета. Час на виготовлення яких : корсет – 40 технологічно-неподільних операцій за 4266 с., спідниці – 41 технологічно-неподільних операцій за 5755 с., шийного корсета – 40 технологічно-неподільних операцій за 2945 с., знімного манжета – 26 технологічно-неподільних операцій за 1725 с. Загальна трудомісткість на виготовлення моделі М1 становить 14691 с.

Технічний опис нової моделі одягу надано у Додатку І.

Висновки до розділу 4

У технологічному розділі дипломного проєкту представлені методи обробки виробу. При пошуку обладнання було обрано машини з автоматизованими механізмами, а також засоби малої механізації для підвищення ефективності та якості виконання робіт. Рекомендовано дотримуватися послідовності обробки деталей та вузлів з урахуванням потужності потоку.

В даному дипломному проєкті було використано таке швейне обладнання:

- Універсальна швейна машина «JACK» JK-F5-7, яка обладнання: підйомом лапки, автоматичною змазкою, виконанням закріпки, засобом малої механізації для виконання обкантувального шва.
 - Спеціальна машина BRUCE BRC-X3-4-M2-24 – оверлок для обметування зрізів, автоматичною змазкою, обрізування припусків.
 - Праска Silter Super mini 2035– для усіх видів волого- теплової обробки
 - Ручний прес ТЕР-2 – для установки металевих люверсів.
- Для забезпечення якісного виготовлення виробу застосовано ВТО.

В результаті розроблено технологічну послідовність виготовлення моделі М1, яка складається з жіночого корсета, спідниці, шийного корсета та знімного манжета. Загальна трудомісткість на виготовлення моделі М1 становить 14691 с.

Загальні висновки

Поєднуючи етнічний та стімпанк стилі у формах і елементах корсету людина, що його носить має змогу показати суспільству свою екстравагантну натуру, свою любов до модних тенденцій і експериментів та повагу історичної спадщини. Вивчаючи та надихаючись трипільською культурою і впроваджуючи образи з минулого в сучасне декорування одягу, тогочасний образ «Трипільської Мадонни», а саме – образ жінки-берегині, трансформується через століття в наш час і показую жінку XXI столітті яка є сміливою, сильною, активною і цілеспрямованою, при цьому не втрачаючи свою красу і жіночність. Отже, корсет – це універсальна річ, яку можна використовувати на будь-яку подію – похід на фестиваль чи в театр, або на прогулянку з друзями; на роботу в офіс чи на вечерю в ресторан. Саме тому у курсовому проєкті була створена колекція жіночих корсетів.

При розробці даного проєкту першим етапом стало маркетингове дослідження, де розкрита тему актуальності тематики і виду одягу, проаналізовано сучасний стан ринку швейної індустрії, споживачів, та ситуації використання вишиванок.

Визначено вимоги до одягу, який проєктується. Розглянуто сучасні модні тенденції та варіанти композиційного устрою моделей останніх сезонів. Ринок сучасних корсетів доволі широкий і постійно розвивається.

В результаті отриманих попередньо даних обрано матеріали для виготовлення творчої колекції.

Наступним етапом стала розробка творчої концепції, що відобразилась в створенні колажу художнього образу споживача, джерела натхнення, створення прогностичної моделі колекції, на основі чого розробили фор-ескізи, що стали підґрунтям для вибору остаточного модельного ряду.

Згідно з попередньо отриманими даними розроблено об'ємно- просторові форми моделей колекції та їх композиційно-конструктивний аналіз, за

результатами якого створено технічні рисунки та технічні описи моделей творчої колекції та виконано схеми моделювання на кожну з моделей, які виконувались в графічному редакторі XARA.

Обрано методику та побудовано первинні креслення деталей конструкції моделей колекції в САПР Valentina та виконано перевірку якості креслення конструкції. Даний етап роботи завершився створенням колекції а розробкою образу для конкурсу.

Була розроблена проєктно-конструкторська документація, а саме оформлення лекал та технічний опис нової моделі одягу.

Наступним етапом став вибір обладнання та найбільш доречних для даного виду матеріалу та одягу методів обробки. Визначено типи швейного обладнання, яке використовуватиметься, розглянуто ниткові з'єднання для виготовлення.

Завершальним процесом стала розробка технологічної послідовності виготовлення базової моделі колекції та обчислення трудомісткості пошиття виробу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сучасний стан швейної промисловості України URL: <https://studfile.net/preview/3546303/page:31/>
2. Калина А.В., Котвицький А.А., Стожок О.З. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ: Знання України, 2007. 324 с.
3. АдамаН.А.,АлексєєваЛ.Л. Організація і планування підприємств швейної промисловості. 2014. 156 – 160 с.
4. Стиль еkleктика в одязі URL: <https://issaplus.com/ua/blog/stil-eklektika-v-odyaz/>
5. Більше ніж одяг: як війни змінювали ставлення до моди URL: <https://suspilne.media/culture/574791-bilse-niz-odag-ak-vijni-zminuvali-stavlenna-do-modi-zgaduemo-prikladi-drugoi-svitovoi-vijni-na-balkanah-ta-nas-cas/>
6. "Трипільські Мадонни: відображення магії жіночості та материнства у керамічних фігурках" URL: <https://itscraft.com.ua/trypilski-madonny-vidobrazhennia-mahii-zhinochosti-ta-materynstva-u-keramichnykh-fihurkakh/>
7. Мистецтво трипільців URL: <https://studfile.net/preview/5287000/page:2/>
8. Трипільські жінки були відьмами URL: <http://uman.info/ua/news/trypilski-zhinky-buly-vidmamy---734>
9. Трипільський всесвіт URL: https://grupalptu.blogspot.com/p/blog-page_81.html
10. ЩО ТАКЕ СТИМПА НК-ОДЯГ ТА ЯКІ ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ URL: <https://billibons.com.ua/ua/shcho-take-stympank-odyag-ta-yaki-jogo-osoblyvosti>
11. Сучасні корсети в колекціях дизайнерів сезону осінь-зима 2019/2020 URL: <https://vogue.ua/article/fashion/tendencii/sovremennye-korsety-37665.html>
12. ХУДОЖНЬО-СТИЛІСТИЧНА РОЛЬ ВИШИВКИ ГУЦУЛЬЩИНИ В ПРОЄКТУВАННІ СУЧАСНОГО ВЕСІЛЬНОГО ОДЯГУ. 2020. С. 27-38

13. Колосніченко М.В., Зубкова Л.І., Пашкевич К.Л. Ергономіка і дизайн. Проектування сучасних видів одягу. Київ.: ПП НВЦ «Профі», 2014. С. 310- 324.
14. Щекочихіна Л. К. Антропометричні ознаки тіла людини. 2021. С. 2-6.
15. Фізіологічна, психологічні та соціальні особливості життєдіяльності людини URL: https://lnu.edu.ua/life-safety/wp-content/uploads/2015/10/BZhD_Part_2.pdf
16. ДСТУ 2027-92 Вироби швейні й трикотажні. Терміни та визначення. [Наказ від 29.01.1992 № 6]. С. 16.
17. Загальна характеристика основних функцій та вимог до одягу URL: https://allref.com.ua/uk/skachaty/Zagal-na_harakteristika_osnovnih_funkciy_ta_vimog_do_suchasnogo_odyagu
18. Куцевський М., Швець Г. Матеріалознавство швейного виробництва, «Кондор», 2021 р. С. 250-262.
19. Льон. Характеристика матеріалу. Український бренд ETNODIM. Офіційний сайт. URL: etnodim.ua
20. Джинс, він же денім - що за тканина? URL: <https://next-buy.com.ua/blog/367-dzhins-vin-zhe-denim-shcho-za-tkanina>
21. Український бренд Statnaiacorsets. Офіційний сайт. URL: <https://tsum.ua/ua/brand/statnaia-corsets>
22. Корсет: від історії до сучасної моди URL: <https://tk-company.com.ua/uk/korset-vid-istoriyi-do-suchasnoyi-modi/>
23. Історія однієї речі: корсет Vivienne Westwood URL: <https://vogue.ua/article/fashion/brend/istoriya-odnoy-veshchi-korset-vivienne-westwood-40259.html>
24. Найкрасивіші корсети в колекціях осінь-зима 2022/2023 URL: <https://vogue.ua/article/fashion/tendencii/naykrasivishi-korseti-v-kolekciyah-osin-zima-2022-2023-50606.html>

25. НАЙМОДНІШІ КОРСЕТИ ВІД УКРАЇНСЬКИХ БРЕНДІВ URL:
<https://elle.ua/moda/trendy/korset--golovniy-trend-cogo-lita/>

26. МІКС ДНК ДВОХ БРЕНДІВ: КОЛЕКЦІЯ СІМОН РОША ДЛЯ JEAN PAUL GAULTIER HAUTE COUTURE SPRING 2024 URL:
<https://elle.ua/moda/fashion-blog/miks-dnk-brediv-kolekciya-simon-rosha-dlya-jean-paul-gaultier-haute-couture-spring-2024/>

27. Jean Paul Gaultier SPRING 2024 COUTURE URL:
<https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2024-couture/jean-paul-gaultier>

28. Етнічний стиль в одязі: особливості та правила URL:
<https://ipne.ws/novosti-kieva/moda-i-stil/etnichniy-stil-v-odyazi-osoblivosti-ta/>

29. УКРАЇНСЬКИЙ ЕТНО-СТИЛЬ В СУЧАСНОМУ ОДЯЗІ URL:
<https://naurok.com.ua/ukra-nskiy-etno-stil-v-suchasnomu-odyazi-184643.html>

30. Офіційний сайт Vidana URL: <https://vidanasart.com/ua/>

31. Princess Wedding Dress, Fairy Tale Dress, Puff Sleeves URL:
https://www.etsy.com/listing/1430441473/princess-wedding-dress-fairy-tale-dress?ref=share_v4_lx

32. Інстаграм сторінка блогера Chase Marie Wise URL:
<https://www.instagram.com/chasemarieeee?igsh=emxzYW5rcnFiYTg=>

33. Бренд Enjoe Collectif URL: <https://enjouecollectif.com/shop/>

34. Дизайнерський показ моди Ache Studios Spring 2022 RTW

35. Mistle teaux. Середньовічний одяг URL: <https://pin.it/3j0iMYLgl>

36. Colar corset asymmetrical URL:
<https://shop.notjustalabel.com/products/collar-corset-asymmetrical>

37. Vintage Beach Style Corset Dress URL: <https://jukpop.com/vintage-beach-style-corset-dress-chiffon-flare-sleeve-dress>

38. Бренд Biblian Blue URL: <https://www.bibianblue.com/>

39. Corset Cropped URL: <https://pin.it/34FmnJ53T>

40. Jean Paul Gaultier Spring 2024 Couture details URL:
<https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2024-couture/jean-paul-gaultier>

41. Бренд Dreaming Eli URL: https://www.instagram.com/dreaming_eli/

42. Rococo fashion soft stays tapestry corset, 18th century URL:
<https://www.etsy.com/shop/RoyalTailor>

43. Бренд koreiko_corset_house URL:
https://www.instagram.com/koreiko_corset_house

44. Дизайнерський показ моди Bibian Blue Spring 2011 URL:
<https://us.fashionnetwork.com/galleries/photos/Bibian-Blue,11415.html>

45. Бренд YOYO URL:
https://www.instagram.com/yoyo_creates?igsh=OWJlaWtqdW80anVi

46. Бренд ELLE URL: <https://www.elle.fr/Mode/Dossiers-mode/Cette-tendance-vintage-est-partout-sur-Instagram>

47. Corset Manufacturer Royal Worcester Corset Company American 1917–19
 URL: <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/80095481>

48. Women Sexy Lace-Up Strapless Tank Top and Puffy Mini Skirt Two-piece Set URL: <https://thelittleconnection.com>

49. Бренд humenyuk_brand URL:
https://www.instagram.com/humenyuk_brand/p/CqUuxwXNb-5/?img_index=1

50. 5 Lightroom Presets PASTEL for Mobile Lightroom URL:
<https://pin.it/2rXj2TQ6g>

51. Методи обробки швейних виробів./ Г.Г. Білоусова та ін. : навч. посібник. Київ : МВЦ «Медінформ», 2007. 292 с. Пашкевич К. Л. Конструювання дитячого одягу: К.Л. Пашкевич, Т.М. Баранова. К.: ПП «НВЦ Профі», 2012. 326 с.

52. Малинська А.М., Пашкевич К.Л., Смирнова М.Р., Колосніченко О.В., Розробка колекцій одягу: навч. посібник. Київ: ПП «НВЦ Профі», 2014. 340 с.

53. Абрамова О. В. Композиція костюма: Практикум: навчально-методичний посібник. 2-е видання. Кропивницький: ПП ЦОП «Авангард», 2017. 88 с.

54. Березненко С. М., Водзінська О. І., Білоцька Л. Б., Донченко С. В. Технології волого-теплого оброблення, клейових, зварних з'єднувань та хімізації у швейній галузі. Навч. посіб. Київ : КНУТД, 2020. 303 с.

55. Колосніченко М.В., ЗубковаЛ.І., ПашкевичК.Л. Ергономіка і дизайн. Проектування сучасних видів одягу.Київ: ПП НВЦ «Профі», 2014. 340 с.

56. Створення колекцій. Конспект лекцій. ХНУ, 2016 – С.5

57. Вироби спеціального та військового призначення: дизайн і технології / Остапенко Н.В., Колосніченко О.В., Колосніченко М.В., Третьякова Л.Д., Луцкер Т.В., Рубанка А.І., Токар Г.М. К.: КНУТД, 2021. 231 с. 30.

58. ДСТУ ISO 4915: 2005. Матеріали текстильні. Типи стібків. Класифікація і термінологія». Київ : Держспоживстандарт України, 2005. 50 с.

59. Методичні вказівки до виконання дипломної магістерської роботи (проєкту) для студентів спеціальності 182 Технології легкої промисловості освітньої програми «Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості» усіх форм навчання / упор.: М.В. Колосніченко.

60. Єжова О.В. Конструювання одягу. Курс лекцій. 3-є видання доповнене. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 192 с.

61. Повний гід головними колекціями кутюрного Тижня моди spring-summer – 2024 URL: <https://officiel-online.com/uk/fashion-week/paris-haute-couture-ss-2024/>

62. Єжова О.В., Гур'янова О.В. Технологія оброблення швейних виробів: навч. посібник. Кіровоград : КОД, 2010. 256 с.

63. Комбінаторні методи проектування в дизайні URL: http://ni.biz.ua/2/2_5/2_50469_kombinatornie-metodi-proektirovaniya-v-dizayne.html

64. Колосніченко М.В., Пашкевич К.Л. Мода і одяг. Основи проєктування та виготовлення одягу : навч. посібник. Кив : КНУТД, 2018. 238 с.
65. Характеристика методів формоутворення одягу URL: <https://studfile.net/preview/8766651/>
66. Лагода О.М. Дизайн костюма. Практики репрезентацій: Монографія. Черкаси:Видавець Третяков О.М., 2018. 296 с.
67. Радкевич В. О. Модельовання одягу: підручник./ред. К Вікторія. Рівне, 2000. С. 352.
68. Джерела творчого процесу створення моделі. URL: https://studwood.net/2134357/tovarovvedenie/naukove_doslidzhennya_info_rmatsiyi_dzherela_tvorchogo_protseesu_stvorenniya_modeli
69. ОСТ 17 – 326 -81 Швейні вироби. Трикотажні, хутрові. Типові фігури дівчат. Розмірні признаки для проєктування одягу.
70. Конструювання швейних виробів Литвин В.Г. 2013 28-65 с.
71. Книга Corsets: Historic Patterns and Techniques, Джилл Сален, 2008 р 20-31 с.
72. Stays and Corsets: Historical Patterns Translated for the Modern Body, Менді Баррінгтон, 2015 р. 41-45с.
73. Pattern Cutting. Second Edition Деннік Чунман Ло, 2021 р. 54-65 с.
74. Суворова О.К., Сушан А.Т. Принципи задання та контролю балансу швейних виробів. Київ: ДАЛПУ. 2009.15 с.
75. Ювелірні тренди 2024 року – які аксесуари в топі? URL: <https://answear.ua/blog/yuvelirni-trendy-2024-roku-yaki-aksesuary-v-topi/31082>
76. Музика для показу: Drudkh - Nav'. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=nkVx6umcui0>
77. Петрук Т.В.Загальна характеристика систем просторового проєктування одягу (3D). Відцифрування лекал. Тривимірне моделювання одягу. 2017. URL: <http://um.co.ua/4/4-6/4-62056.html>

78. Розробка лекал в САПР .URL:<https://www.ukrboard.com.ua/ru/board/m-2639655/rozrobka-lekal-odyagu-v-sapr-poshittya-zrazkiv-odyagu>
79. Бондар К.І., Терещенко Т.Д., Дубач В.С.. Довідник швейного обладнання провідних фірм: Навчальний посібник. 2-ге вид., випр. та доп. Хмельницький: ХНУ, 2006. 262.
80. Волков О.І, Березненко М.П., Березненко С.М., Колосніченко М.В. Енциклопедія швейного виробництва: навчальний посібник Волков О.І. Київ: «Самміт– книга», 2010. С. 968.
81. Колосніченко М.В, Полька Т.О., Давиденко Н.І. Сучасні промислові технології виготовлення одягу: методичні вказівки. Київ: КНУТД, 2010. 91 с.
82. Характеристика лляних матеріалів. URL: <https://subject.com.ua/technology/clothing/112.html>
83. Нитки Gutermann Mara URL: <https://i-hobby.com.ua/ua/mara>
84. Дублірин, флізелін URL: <https://tk.ua/ua/catalog/dlya-odezhdy/dublirin-flizelin.html>
85. Промислова швейна машина Jack JK-F5-H-7. URL: <https://janome.in.ua/uk/promyshlennaya-shveynaya-mashina-jack-jk-f5-h-7>
86. Парогенератор з праскою Silter. URL: <https://welltex.ua/utugi-s-parogeneratorom>
87. Прес для фурнітури ТЕР-2 універсальний. URL: <https://blochka.com.ua/universalnyi-ruchnyi-pres-dlia-vstanovlennia-shveinoi-furnitury-ter-2-siryi>
88. НИТКОВІ З'ЄДНУВАННЯ ШВЕЙНИХ ВИРОБІВ Частина 1 НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК, Л. А. Бакан, Л. Б. Білоцька, С. Ю. Лозовенко, Т. О. Полька, Київ КНУТД 2017 р. 10-12 с.
89. Технологічна послідовність виготовлення виробу URL: <https://mehovschic.ptu.org.ua/html/page34.html>

90. Розробка технологічною послідовності виготовлення виробу URL:
<https://studfile.net>
91. Послідовність виготовлення виробу URL:
<https://uahistory.co/pidruchniki/hodzicka-labor-training-8-class-2016/24.php>
92. Борецька Є.Я., Малюга П.М. Технологія виготовлення легкого жіночого та дитячого одягу / Є.Я. Борецька, П.М. Малюга. –К.: Вища шк., 1992. –367 с.
93. Батраченко Н.В., Головінов В.П. Технологія виготовлення жіночого одягу: Підруч. для проф.- техн. навч. закладів. – К.: Вікторія, 2000.-512с.
94. Make a Corset URL: <https://www.instructables.com/Make-a-Corset/>
95. The Dressmaking Book: Over 80 Techniques, Dorling Kindersley, 2021 15-28 с.
96. Stays and Corsets Volume 2: Historical Patterns Translated for the Modern Body, Менді Баррінгтон, 2018 р. 22-25 с.
97. Corsets and Crinolines, Нора Бо, 2017 р. 11-18 с.
98. Historical Pattern Archive: Women’s Clothing 1837-1969 Марсі Лінтон, Томас Джон Бернард, 2019 р. 28-30 с.
99. Things to Consider Before Sewing Your First Corset URL:
<https://blog.spoonflower.com/2022/10/05/corset-sewing/>
100. Corset Making Tutorials – Start to Finish URL:
<https://sidneyeileen.com/sewing-2/sewing/corset-making/>